

Domurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 7. JULIJA 1960
Leto XII. — Štev. 27 Cena din 10.—

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

KRAJEVNE ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE

Minule občinske konference so obširno razpravljale o sklepih V. kongresa SZDL in o bodočih nalogah tako občinskih kakor tudi krajevnih organizacij. Med vprašanji, o katerih se je najpogostejše razpravljalo, je bilo gospodarstvo in bodoči gospodarski razvoj. Te razprave so bile hkrati tudi priprava za sestavo novega petletnega plana komun in so temu delu dale tudi osnovna načela. Neprijetno manj pa so občinske organizacije na svojih konferencah razpravljale o svojih organizacijskih problemih, predvsem pa o delu krajevnih organizacij, čemur je dal kongres bogate napotke. Razprava je bila omejena predvsem na formiranje krajevnih organizacij v posameznih občinskih organizacijah, manj pa je bilo govora o vsebini in metodi dela teh organizacij, torej o tem, kako naj krajevne organizacije delajo in kaj je tisto novo v njihovem delu, kateremu je dal osnovo V. kongres. Ob tako zasnovanem razpravljanju ni bilo nič čudnega, da tudi delegati niso razpravljali o organizacijskih problemih in niti jih ni ozmiernjalo predlagana nova teritorialna razdelitev krajevnih organizacij. Iz vsega tega lahko sklepamo, da v nekaterih občinskih organizacijah podcenjujejo pomen teh organizacijskih vprašanj, o katerih je razpravljal V. kongres in da menijo, da je potrebno prejšnje osnovne ozioroma vsake organizacije samo prilagoditi na kongresu sprejetemu, novemu statutu.

Vendar pa ta organizacijska vprašanja, o katerih je razpravljala kongres, ne moremo pojmovati v starem smislu, ko smo v ta okvir spravljali sestanke, sestav odborov, organiziranje raznih akcij itd., niti ni samo prilagajanje novemu statutu in ne samo novim pogojem, ki so nastali po izredno naglem družbenem in gospodarskem razvoju. Tako pojmovati ta vprašanja, bi pomenilo odmakati Socialistično zvezo akcionemu in neposrednemu usmerjevanju družbeno-politične, gospodarske, kulturne in vseh ostalih dejavnosti. Smisel novih sprememb statuta pa moramo razumeti prav v tem, da se v organizacijskem smislu krajevne organizacije uredijo tako, da preživele šablone dela v razvitem sistemu komunalne in krajevnega samouprave, delavskega in družbenega upravljanja ne bi ovirale pobud članov in državljanov in s tem hkrati ovirale organizaciji, da bi bila organizator in usmerjevalec njihovega dela v raznih organih. Namen teh organizacijskih sprememb je torej v tem, da osnovne organizacije še v širšem smislu omogočijo državljanom dajanje pobud, da jih postavlja o aktivnem položaj ljudi, ki enakopravno izmenjujejo mnenja in odločajo, da se odpravijo tiste oblike dela, ki omogočajo, da ljudje le poslušajo pojasnjevanja. Ob tem pa gre tudi za to, da se čimprej premaga birokratski odpor do kritike, ki je zagotovljena osem državljanom in bi morala biti zato toliko bolj razvita tudi v organizacijah SZDL, kajti le tako bomo dosegli, da se bo ta pravica čedalje bolj in tudi pravilneje izkoriščala ter da bo zdrava, predna socialističnega državljanja.

Ob teh organizacijskih spremembah torej ne gre samo za neka ozka organizacijska vprašanja, temveč tudi za globoke vsebinske in oblikovne načine dela krajevnih organizacij, gre tudi za njihovo večjo samostojnost in odgovornost za urejevanje določenih problemov na njihovem območju. Zato ob tem, ko govorimo o organizacijskih spremembah in o osnovi novega statuta, moramo govoriti tudi o vsebinskih spremembah v delu in to na osnovi referatov, predvsem referata tov. Tita in sklepov V. kongresa SZDL. Naloge, izvirajoče iz tega materiala in pa iz dosedanjih izkušenj dela ter nasvetov pa zahtevajo bolj organizirano delo in bolj sistematično razpravljanje in ocenjevanje napredka na določenih področjih. Da bo pa to organizacijam možno in da bodo pritegnile k reševanju najrazličnejših problemov čimširši krog ljudi, je potrebno formirati posebne sekcije za raznovrstne dejavnosti. Pri ustanavljanju teh sekcij se ne bomo mogli posluževati nekih šablon, niti prenesenih izkušenj od drugod. Zato je danes pred odbori občinskih organizacij in tudi pred krajevnimi organizacijami, ki bodo imele konference, da o teh organizacijskih vprašanjih skrbno razmislijo, kajti le tako se bodo odločili za tiste oblike svojega dela, ki bodo omogočale, da bo pri obravnavanju raznih vprašanj komune pobuda državljanov najmočnejše prišla do izraza.

-nc

IZ PROBLEMATIKE
DELOVNIH ODNOSOV

NEZAKONITE ODPOVEDI

Nezakonite odpovedi delavcem in uslužbencem ter razne druge kršitve Zakona o delovnem razmerju in s tem hkrati kršenje pravic, ki jih imajo delavci po tem zakonu, so ena izmed zelo bolečih točk v naših gospodarskih organizacijah. Tako je inšpekcija za delo pri okrajnem ljudskem odboru v letu 1958 registrirala 151, a lani 113 nezakonitih odpovedi. Za prvo polletje 1960 pa še niso zbrani podatki, ki bi nam omogočili statistične primerjave s prejšnjimi leti. Vendar pa kljub temu tudi za letošnje lahko ugotovljamo po nepopolnih cenitvah, da je število takih odpovedi zaskrbljujoče in da je potrebno te pojave energično preprečevati in da bodo morali organi delavskega upravljanja, sindikalne organizacije, osnovne organizacije Zveze komunistov ter tudi krajevne organizacije SZDL krepko poseči v tista podjetja, kjer ima samovolja direktorjev in ostalih vodilnih ljudi iz uprave še tako veliko moč.

Vzroki za nezakonite odpovedi delavcem in uslužbencem pa so v glavnem isti. Na prvem mestu je omejevanje in kršenje pravic svobodnega izražanja mnenj in kritike.

Tako je ena izmed značilnosti, da so v nekaterih podjetjih delavcem, ki so upali odkrito povedati svoje mnenje in tudi kritizirati, takoj začeli iskati napake, ki bi naj omogočile,

da bi se ga v podjetju znebili. Tako imamo primer odpovedi delovnega razmerja zaradi kritike v »Planiki« Turinšče, več takih primerov v Tovarni usnja Ljutomer in drugod.

Kako pojmujejo v nekaterih podjetjih svobodo kritike in izražanja mnenj ter avtoriteto direktorja nam nazorno kaže zapisnik razprave na disciplinski komisiji v Tovarni usnja v Ljutomeru. V obtožnici, ki jo je vložil direktor, beremo med drugim naslednjo utemeljitev disciplinskega postopka zoper delavca: »Na osnovi discipline, ki se mora uvajati in se uvaja v podjetju ter same avtoritete do predpostavljene smatram za grobi prekršek stal-

pravi ni omenjeno, po kateri točki 270. člena Zakona o delovnih razmerjih je delavec napravil prekršek) reševati take »neprijetne zadeve«.

Morda kritika, o kateri govorimo, res ni bila v najprimernejšem tonu, morda je res bil brutalen izpad, nergaški ali tipično kritikastri, neobjektivni, s potenciranjem negativnih strani, toda sam postopek nasproti temu delavcu je bil še neprimerno bolj zgrešen in grob.

Za to, da bi naj bila kritika objektivna, koristna, ne pa samo neprimeren izpad, pa bodo morale poskrbeti predvsem politične organizacije s svojim delom. Nikakor pa ne smejo dovoliti, da bi se v podjetjih na tak način preprečevalo izražanje raznih mnenj, kajti pod izgovorom boja proti nezdravim pojavom kritike in s tem »žaljenja kolektiva« se kaj lahko skriva tudi dušenje zdrave kritike.

V nekaterih gospodarskih organizacijah postane delavec takoj nezadovoljen, čim se upre takim navodilom in direktivam, ki kršijo njegove pravice in tudi določila Zakona o delovnih razmerjih. Do takih primerov prihaja zlasti pri nadurnem in nočnem delu, pri določilih o zaščiti žena itd.

Kazno je, da imajo upravna vodstva nekaterih podjetij, zlasti pa direktorji, pri določanju tega, kar je zdravega, konstruktivnega v teh kritikah, še preveliko besedo. O tem nam priča prejšnji primer in tisti primeri, ko so delavci res kršili delovno disciplino in neupravičeno izostali z dela ter bi bil nasproti njim popolnoma upravičen disciplinski postopek. Toda namesto tega so n. pr. v Mizarškem podjetju Smreka v Murški Soboti delavcu, ki je za en dan neupravičeno izostal z dela, naslednji dan, ko je prišel na delo, v pisarni enostavno izročili delovno knjižico in mu sporočili, da lahko gre. Enakost na Kmetijskem gospodarstvu Rakičan pred dnevi bila dopuščena 2 delavca, prav tako na Kmetijskem gospodarstvu Beltinci itd. Zakaj v teh gospodarskih organizacijah in drugih, kjer so podobni pojavi, niso uvedli disciplinskega postopka, verjetno ni potrebno posebej komentirati.

Taki postopki so za razvoj delavskega upravljanja izredno škodljivi, ob njih pa nastaja tudi občutna materialna škoda. Delavci se namreč proti takim odločbam upravičeno pritožujejo in pristojni organi, tako disciplinske komisije pri občinskih ljudskih odborih in sodišča tudi popolnoma upravičeno razveljavijo take nezakonite odpovedi. Ta proces pa traja večasih par mesecev in potem gospodarska organizacija mora poravnati vse stroške in delavcu izplačati zaostali osebni dohodek, čeprav v tem času ni bil na delovnem mestu. Ob tem pa še ni bilo zaslediti, da bi

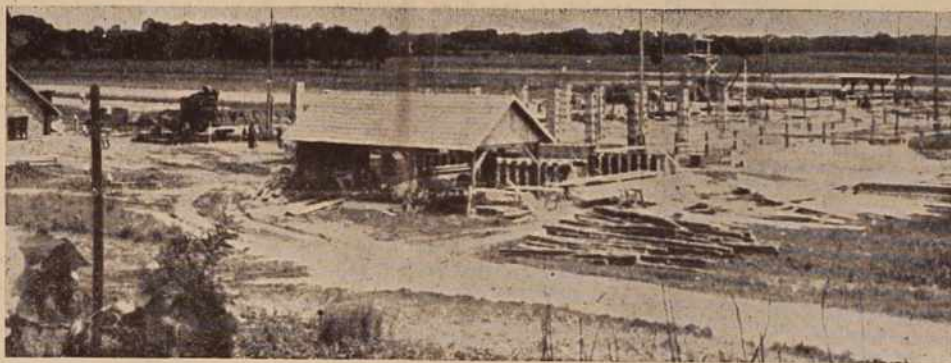
(Nadaljevanje na 2. strani)

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 7. do 17. julija

Približno do 10. julija bo v splošnem lepo vreme, a nekako od 11. julija dalje zopet nestalno s pogostimi padavinami, predvsem krajevne nevihtne plohe.

Pričela
se je
želevo

Pogled na gradbišče tovarne težke konfekcije v Murški Soboti

RAZPRAVA, KI JE ZAŠLA NA SLEPI TIR

Že predlani so si merodajni forumi pri okrajnem ljudskem odboru prizadevali, da našim pogojem primerno uredijo vse potrebno za nadaljnji razvoj lesno predelovalne industrije, kateri dotlej nihče ni posvečal večje pozornosti. Na razgovorih s predstavniki občinskih ljudskih odborov so bile ugotovljene nekatere

Soboti, ki ima sorazmerno do-
bre prometne zveze in leži v
neposredni bližini Goriškega,
ki daje že danes tri četrtine
lesa za predelavo. Po teh raz-
govorih naj bi posamezni ob-
činski ljudski odbori pripra-
vili podrobnejše predloge, ka-
ko njihovo področje vključiti
v predvideno lesno predelo-
valno industrijo. Temu sta se

lesno-predelovalnih obratov: o
kragonci so se dogovorili z ma-
riborskimi podjetjem LIP, ki
naj bi investiralo v žagarski
obrat v Boračevci, v Lendavi
pa imajo že odobren investicijski program in zagotovlje-
nih nekaj sredstev za obnovo
in razširitev tamkajšnje žage
in mizarškega podjetja. Kasne-
je bi v tem okviru ustanovili
še luščilnico za mehke listav-
ce, predvsem črno jelšo, do-
čim naj bi bila zasnovana bodo-
čega lesno-predelovalnega ob-
rata v Murški Soboti mizar-
ska delavnica »Smreka«.

Posebna komisija, ki jo je
imenoval pred meseci okrajni
ljudski odbor, je pred tem vsa
zadevo proučevala in prav ta-
ko prišla do zaključka, da za
oba obrata v Pomurju ni po-
suev in da sedanji žagarski
obrat delajo le s polovično
možnostjo. Tako kot so si
razvoj lesno-predelovalne in-
dustrije zamislili posamezni
občinski ljudski odbori, po-
meni sicer izboljšanje seda-
njih razmer v predelavi lesa,
toda s tem ne bo dosežen cilj:
»delovna lesa organizirati ta-
ko, da bi imela pogoje za kaj
peč kot samo za žaganje lesa
in izdelovanje nekaterih naj-
osnovnejših predmetov za po-
trebe stanbeništna itd.

Če končna lokacija za ta
obrat ni tolikšne važnosti, pa
je ob vsem tem vendarle za-
skrbiljujoče to, da vse te raz-
prave potlijo v slepo ulico, ter-
tira pa bodo določene investici-
je, o katerih bo težko reči,
da so bile koristno naložene.

Preveč žag za naše gozdove

okolnosti, ki naj bi pomagale
k rešitvi tega vprašanja za ko-
rak naprej: prvotno je bil
predlog, naj bi ustanovili v
Pomurju dva večja obrata,
kasneje pa se je pokazalo, da
za to ni pogojev, ker ni do-
volj lesa. Končni predlog je
bil ta, naj se ustanovi lesno-
predelovalni obrat v Murški

odzvala le občinski ljudski ob-
bor Murška Sobotna in Gornja
Radgona.

Pred nekaj dnevi pa so na-
čeli to vprašanje tudi na seji
Sveta za industrijo in obrt pri
OLO. Ugotovili so, da se kar
tri občine v Pomurju že pri-
pravljajo na rekonstrukcijo
oziroma razširitev sedanjih

RAZŠIRJENA SEJA OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS

Prejšnji četrtek je bila razširjena seja Okrajnega komiteja ZKS Murska Sobota. Komite je obširno razpravljalo po referatih Jožeta Slaviča in Franca Skoberneta o nalogah osnovnih organizacij Zveze komunistov pri razvijanju delavskega samoupravljanja in delu sindikalnih podružnic ter o organizacijskih problemih.

PRVIH 40 MILIJONOV DINARJEV ZA VODOVOD

Svet za urbanizem pri Občinskem ljudskem odboru v Murski Soboti je včeraj razpravljalo o pričetku del za ureditev vodovoda in kanalizacije v mestu. Trenutno imajo pripravljenih v ta namen 40 milijonov dinarjev.

RAZPRAVA O JESENSKI SETVI

Danes razpravljajo na zasedanju Občinskega ljudskega odbora Beltinci o jesenski setvi. Precejšnji del razprave so posvetili vprašanju, kako skrbeti za zemljišče v večje kompleksne, kar bo omogočilo lažjo obdelavo in nadzor nad posevki.

DAN RUDARJEV V LENDAVI

Lendavski »beli« rudarji so svečano proslavili Dan rudarjev. V petek je bila v počastitev tega dne in Dneva borca svečana akademija s pestrim kulturnim programom, v soboto pa so bila zaključna športna tekmovanja sindikalnih podružnic.

200 PIONIRJEV ODSLO NA LETOVANJE

Pred nekaj dnevi je odšlo iz Radgone v Baško, Verudo, Tolmin in v mednarodno kolonijo v Strunjanu 200 pionirjev in pionirk. Del stroškov za letovanje bo plačal občinski ljudski odbor.

DESETLETNICA SAMOUPRAVLJANJA V PUČONSKI OPEKARNI

V soboto je slavil kolektiv pučonske Opekarne desetletnico delavskega samoupravljanja. Člani kolektiva so pripravili za to priložnost tudi krajski kulturni program. Pučonska opekarna je bila do leta 1953 v sklopu Ljutomerških opekarn. Kmalu po osamosvojitvi so pričeli opekarno obnavljati in modernizirati, za kar je kolektiv dal precejšnja sredstva.

V BELTINCIH BODO PRICELI GRADITI STANOVANJSKI BLOK

Na zadnji seji sveta za komunalne in stanovanjske zadeve pri občinskem ljudskem odboru v Beltincih so razpravljali o gradnji 9-stanovanjskega bloka ter gasilskega doma. Sklenili so, da bodo že letos začeli z gradnjo stanovanjskega bloka. Prav tako nameravajo še letos zgraditi nov gasilski dom. Vse gradbeni material je zbran, temelji pa so že zgrajeni. V novem domu bodo uredili tudi stanovanje in delovne prostore za postajo Ljudske milice.

MEDICINSKE SESTRE POMURJA SO ZBOROVALE

Pred dnevi je bil v Lendavi sestanek društva medicinskih sester iz Pomurja. Osrednja točka dnevnega reda je bilo predavanje doktorja Vladimirja Breznika iz Lendave o genitalnih krvavitvah in funkcionalnih motnjah. Dalje so medicinske sestre izmenjale misli o svojem delu na terenu ter dale smernice za bodoče delo. Razpravljale so zlasti o zdravstvenem varstvu družine, predvsem žena in otrok, o večjem sodelovanju in povezavi z družbenimi organizacijami itd. Sklenile so, da se bodo sestajale odslej vsaj trikrat na leto in da bo na dnevnem redu vsakokrat strokovno predavanje. Prihodnji sestanek bodo imele v Zdravilišču Slatina Radenci. Ika

SESTANEK AKTIVA DRUŠTVA INŽENIRJEV IN TEHNIKOV

V petek je bil v Murski Soboti sestanek aktivna društva agronomov in kmetijskih tehnikov, gozdarskih inženirjev in tehnikov ter gradbenih inženirjev in tehnikov. Predstavniki strokovnih združenj Pomurja so na sestanku obravnavali sklepe in zaključke V. kongresa SZDLJ in nekatera organizacijska vprašanja. Sestanka se je med drugimi udeležil tudi predsednik republiške Zveze inženirjev in tehnikov inž. Pavle Zavar. Ob tej priliki so si gostje ogledali tudi več kmetijskih in živinorejskih objektov v Pomurju.

NOVA TRGOVINA V MURSKI SOBOTI

V torek dopoldne je bila v Murski Soboti odprta nova trgovina, ki jo je odprlo specializirano trgovsko podjetje za prodajo motornih vozil in rezervnih delov »Avtomaterial« iz Maribora. Otvoritvi nove trgovine je poleg zastopnikov »Avtomateriala« in nekaterih pomurskih gospodarskih organizacij prisostvoval tudi predsednik ObLO tov. Karel Lutar. Namen nove specializirane trgovine je čimbolj približati blago kupcem, ki so si morali do zdaj kupovati motorna vozila in rezervne dele v Mariboru, Ljubljani in v drugih večjih mestih. Poslovalnica »Avtomateriala« v Murski Soboti bo prodajala vsa domača in uvožena motorna vozila z rezervnimi deli.

SEJA ObK ZKS M. SOBOTA

Prejšnjo sredo je bila v Murski Soboti seja občinskega komiteja ZK. Razpravljali so o nalogah komunistov pri izvajanju sklepov in zaključkov V. kongresa SZDLJ.

SEJA OBČINSKEGA ODBORA SZDL M. SOBOTA

Na zadnji seji občinskega odbora SZDL v Murski Soboti, ki je bila pretekli četrtek, je bilo imenovanih 24 iniciativnih odborov novih krajevnih organizacij SZDL, ki bodo vodili delo vaških organizacij SZDL do novih volitev vodstev krajevnih organizacij SZDL. Novi iniciativni odbori se bodo konstituirali do 15. julija letos. Na seji so razpravljali tudi o formiranju podružnic in sekcij krajevnih organizacij SZDL in obravnavali sklepe, ki jih je pred kratkim sprejela izredna letna konferenca občinske organizacije Socialistične zveze. -rj-

S SEJE OBLO GORNJA RADGONA

Na seji obeh zborov ObLO v Gornji Radgoni, ki je bila zadnji četrtek, so razpravljali o problemih borcev NOB in o delu posredovalnice za delo.

Odborniki so na seji med drugim sprejeli tudi sklep o znižanju občinske doklade iz kmetijstva, obrti in samostojnih poklicev ter odloke o ocenjevanju stanovanj, dajanju denarnih podpor in o ustanovitvi sklada za pospeševanje turizma. Poleg tega so na seji izdali tudi 29 poročevalnih izjav nekaterim gospodarskim organizacijam v občini in sklenili, da bo občina najela 56 milijonov dinarjev posojila za stanovanjsko izgradnjo na VG Gornja Radgona in za druge gradnje. Ob koncu seje sta oba zbora potrdila sklepe delavskih svetov KG Črnci. Apače in VG Gornja Radgona o združitvi in sklep o ustanovitvi otroškega vrta na Kapeli.

IN KREPAK ROD

Občinski ljudski odbor Murske Soboti je na zadnji seji razpravljalo med drugim tudi o varstvu družine. Poročilo pristojnega sveta uvodoma ugotavlja, da so se v skladu z družbenimi spremembami ter spričo gospodarskega razvoja začeli spreminjati tudi odnosi v družini in s tem tudi oblika družine. Pri tem poročilo opozarja zlasti na spremenjeno vlogo žene, kar narekuje ustanavljanje zavodov, v katerih bi otroci preživeli tisti čas, ko sta starša zaposlena. Po statističnih podatkih je v občini sedaj zaposlenih že 1.500 žena, 442 žena išče zaposlitve, ob tem pa je približno 1.500 otrok, ki so več ali manj med zaposlitvijo staršev brez pravega nadzorstva. Posledice takega stanja so seveda neizbežne: slabša vzgoja, kazenski prestopki itd. Možnosti za to, da bi pa otroci zaposlenih staršev, zlasti pa še predšolski otroci, bili pod nekim nadzorstvom, so izredno majhne, saj vsi vrtni v občini lahko sprejmejo le 240 otrok. Zato je svet predlagal, da bi naj čimprej začeli organizirati ustanove za varstvo otrok, dnevna zavetišča, ki bi se razlikovala od sedanjih otroških vrtcev, ker ti več ne zadostujejo sodobnim potrebam in pogojem.

Zamisel takih zavodov predstavlja dober izhod iz nastajajočih problemov. Organiziranje takih ustanov je predvsem mnogo cenejše od otroških vrtcev, za nadzor nad otroci bi pa v takih ustanovah lahko skrbeli laiki — otroške negovalke ali drugi, ki imajo v takem delu zadovoljstvo in to ob pomoči ter pod vodstvom strokovnega kadra usposobljenega v vrtnih. S tem bi se brez dvoma izognili skoraj nepremostljivim težavam: pomanjkanju kadrov.

Občinski ljudski odbor je sprejel ta umesten predlog, vendar pa s tem še ni rešeno ustanavljanje takih zavodov. Pri tem bo namreč nujna pomoč najrazličnejših organizacij in forumov. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da so bili problemi iz socialne dejavnosti in njihovo reševanje kaj radi zapostavljeni ali pa so zaradi nepravilnih pojmovanj morali biti le »uradno« reševani. Naj opozorimo le na to, da je svet za varstvo družine večkrat predlagal, da bi naj bili pri večjih stanovanjskih blokih predvideni tudi prostori, ki bi služili za sedaj predvidena dnevna otroška zavetišča. Vsi ti predlogi so bili zavrnjeni z motivizacijo, da bi to podražilo gradnjo stanovanj. Toda če primerjamo, da bi se v takem prostoru lahko zbralo tudi do 50 otrok in da sedaj stane v vzgojni ustanovi en otrok občino 150.000 dinarjev letno, poleg tega bi pa tak prostor še lahko koristil vrsti generacij, je kratkovidnost in neuteemeljenost takih utemeljitev dovolj očitna.

Posebej bo pa potrebno razmisliti o ustanavljanju takih zavetišč v večjih vaseh, kjer

bi bila prav gotovo dobrodošla.

Drugi del problemov, ki zahtevajo poseben in neprimerno težji način reševanja in je izredno pereč pa so socialno problematične družine, ki otrokom zaradi popolnoma razbitega družinskega življenja ne morejo dati niti dobre vzgoje niti ne osnovne skrbi. Sem spadajo družine, kjer so starši alkoholiki ali pa na kak drug način razprti in so zaradi tega otroci popolnoma zanemarjeni. Takih primerov je precej, več v vsaki vasi, jih pa ni mogoče enostavno rešiti. Pri tem je najbolj občutno pomanjkanje socialnih delavcev in še bolj sodobne vzgojne posvetovalnice s primernim strokovnim osebjem. Dokler bo to delo ležalo na enem kvalificiranem socialnem delavcu (ki je mimogrede edini v našem okraju), bomo lahko govorili le o »gašenju«, ne pa o preprečevanju takih pojavov.

Pri reševanju teh problemov pa je še bolj potrebno sodelovanje najširšega kroga državljanov, kajti vsak ukrep pristojnega organa bo brezploden, če ne bodo prispevale k njegovemu izvajanju množice polit. organizacij ter kr. odb. O tem nam nazorno pričja primer iz Lončarovec, kjer je že pred več leti bila preklicana

ena družina zaradi pijančevanja in zapravljenosti. V družini so štirje otroci, vsi mladeletni. Družina ima 8 ha zemlje, ne redi pa niti ene krave in svinje, zemlja pa je neobdelana. Toda vaščani ne samo, da so ob tem ukrepu ostali neprizadeti, temveč obema dajejo pijačo, kupujejo od njih stvari, ob vsem tem pa ju še grobo izkoriščajo: vabijo ju na delo in to le za jed in pijačo. Drug podoben primer je iz Ocinja: starša sta vdana alkoholiku in zapravljata, imata pa pet otrok, ki so za novorojeno jelko dobili obleko. Toda starši so blago prodali za vino, otroci so pa ostali goli.

Ti sramotni primeri sicer niso nič nenavadnega, saj so le ostanek starih izkoriščevalskih odnosov na vasi, vendar pa je že čas, da bi vaščani v obeh vaseh in tudi v drugih s takimi ostanki že zdavnaj lahko sami opravili.

O teh problemih in nalogah na tem področju bodo morale razpravljati tudi bližnje konference krajevnih organizacij SZDL in pa tudi volivci na svojih zborih ter krajevni odbori ter se zavzeti za odpravljanje takih negativnih pojavov ter ustvarjanje pogojev za tako družinsko življenje, ki bo otrokom nudilo vedro mladost. -nc

Ze poldrug teden vlada na trasi severne magistrale od Lenarta do Benedikta živahno vrvenje mladinskih brigad. V obeh naseljih: pri Lenartu in v Benediktu prevladuje vedro delovno vzdušje, ki je tako značilno za mladinske delovne akcije. V začetku minulega tedna, ko je delo steklo, so brigade naletele na vrsto začetnih težav, ki pa so jih brž premagale.

Pa kaj bi to! Delo je pač

takšno, da zahteva spričo neenotnega terena zdaj več rovin, drugič več lopat ali celo sekir in tudi samokolnice. Navzlic temu so brigade že prve dni minulega tedna zabeležile lepe delovne uspehe. Najbolj se je izkazala soboška mladinska brigada »Stefana Kuharja-Bojana«, saj je dosegla oziroma presegla normo s 114 odst. Sledila ji je ptujška brigada s 107 odst., nakar kranjska s 105 odst., mariborska s

100 odst. in ljubljanska z 94 odst. Tehnično vodstvo mariborske Uprave cest v Benediktu je izjavilo, da je z delom mladinskih brigad zadovoljno.

Na sliki: brigadirji pomurske mladinske brigade »Stefana Kuharja-Bojana« postavljajo drog za zastavo v naselju v Benediktu. Drogo je za nekaj sežnje višji od onega kranjske brigade, zato se je njihov trud splačal... bš

Nepogrešljivi fičo

Tovariši!

Zgodba, o kateri pripovedujem o usodi navadnega sočlana v naši družbi, ki nima niti fiče ne mopeda, celo kolo si mora sposoditi od lastne žene, je ena izmed mnogih podobnih. Zato, prosim nih sožalja, le pouki! Zelja po premikanju, ki je že davno prirojena vsem ljudem, postaja v zadnjem času vse bolj določna v obliki motornih pripomočkov za vožnjo. Hčerka, ki ima deset let, pozna razen filmskih igralcev tega stoletja že tudi vse svetovne avtomobilске znamke. Zena mi s primernim poudarkom osak dan poroča, kdo od sosedov je ta dan kupil motorno vozilo. Edino jaz sem bil doslej pri hiši bolj trde avtomobilске glave. Toda naslednja zgodba me je izpreobrnila, da začenjam študirati avtomobilске potrebe državljana.

Začelo se je na seji propagandnega društva »Rožnik«. To društvo si je zastavilo nalogo širiti zanimanje za enega stebra naše prehrane — krompir. V društvu »Rožnik« opravljam, odnosno sem opravljal do nedavnega blagajniško dolžnost. Nisem dobival nobenega honorarja, prosim. Bila je takorekoč moj hobby — žrebiček. Navduševali smo sebe in druge za oestransko uporabo tega sadeža, ki je od časa do časa motil socialistično tržišče s ceno in količino. Toda naše društvo je imelo višje cilje. Spoštovanje do krompirja je bilo njegovo geslo. Nekdo je spesnil celo sonet o krompirju in nam ga bral na treh sejah. Ljudske množice se še dovolj niso zavedale pomena mojega bivšega društva. Gospodje rajši razpravljajo o mesu in mleku, trgovci so radi, če ne slišijo o krompirju in sploh je v zadnjem času vse manj raznih krompirjevih problemov med ljudmi. Še tisti hrošč ni več toliko v modi. V takem položaju smo nujno imeli mnogo problemov mi, odborniki Rožnika. Kot odbornik sem moral za društvo žrtvovati precej svojega nekvalificiranega prostega in službenega časa. Predsednik sicer še več. Toda imel je zato požrtovalne člane, ki so po liniji društva hodili z njim na posvetovanja in na združenja, računali dnevnice in kilometrine za svoje fiče in predlagali račun. Predsednik jim

je podpisoval, jaz blagajnik pa izplačal. Največ računov je predložila gospa Kljunova. Imela je fičo, kupljeno brez obrokov in mnogo časa. Mož, ki je bil zaposlen pri žmazek-projektu, nima časa za šofiranje, niti zanjo. Tako je to okolnost o svojem in društvenem interesu izkoristil naš samski društveni predsednik. V zadnjem času sta imela že sumljivo količino službenih poti. Pa to ni namen razglabljanja o tej zgodbi.

Na usodni seji, kjer smo razpravljali po zaslugi genialnega mozga gospe Kljunove novo področje uporabe krompirja, sem prezrl važno dejstvo prisotnosti motoriziranih članov odbora in tako propadel. Bila je običajna dolga seja. Predlagateljica je žrgolela o tem, da sta s predsednikom videla v bratski republiki proo mačko, ki so jo hranili samo s krompirjem. Priporočala je, da še večkrat izmenja z njenim predsednikom posredovanjem izkušnje o mačjeterji z rejci v bratski republiki. Navedla je inozemsko literaturo, katera predseem poroča o vplivu na mačji značaj, ki nastane s pomočjo krompirjeve prehrane. Pozabila ni omeniti trditve orientalskih strokovnjakov, ki so znani še iz časa Nasredina in so poudarjali predosem večjo varnost človeškega naraščanja, ki je zelo naklonjen preizkušanju občutljivosti mačjega signalnega in obrambnega kompleksa. Ves odbor je priklimal, nekateri so pričakovali tretjo turško kavo in konec uradnega dela seje. Le jaz edini sem dvignil roko ob predsednikovem običajnem pozivu k debati.

»Prosim, tovariši blagajnik« je pričakujoče začel predsednik.

»Tovariši!«

Vsi so prisluhntili.

»Predlog naše delavne tovarišice Kljunove je vzpodbuden.«

Predsednik je zažarel in pomežiknil predlagateljici. Toda moral sem ga razočarati. Izračunal sem, da bo predlagana propaganda take uporabe ob enakih dotactjih na

Grški visoki gost pri predsedniku Titu

Pogajanja le prekinjena

Začasna alžirska vlada je izjavila, da hoče v skladu s svojo deklaracijo od 20. junija izkoristiti vsako možnost za ureditev alžirskega problema s pogajanja, da pa v sedanjih okoliščinah in pogojih ne smatra kot oportuno odhod kakšne vladne delegacije v Francijo. V sporočilu, ki so ga objavili po seji začasnih alžirskih vlade, na kateri so proučili položaj po preliminarnih razgovorih v Melunu, izraža alžirska vlada prepričanje, da pogajanja vladne delegacije ne bi pripomogla k ureditvi problema.

Alžirska vlada izraža prepričanje, da lahko sestanek delegacij Francije in Alžirije prinese rezultat samo, ako bodo okoliščine in pogoji takega sestanka določeni sporazumno, ne pa vsiljeni. Ako hoče francoska vlada proučiti to glavno načelo, je začasna vlada Alžirije pripravljena odpustiti ponovno svoje odposlanec v Francijo.

Ko je proučila poročilo, ki ga je predložila alžirska mi-

uvajati kakršnegakoli stika pod takimi pogoji v Francijo ali izven Francije, razen zveze s Tunisom. Njej bi ne bilo dovoljeno sprejeti kakršnekoli obisk, niti stopiti v stike z alžirskimi ministri, ki živijo kot politični ujetniki v zaporih.

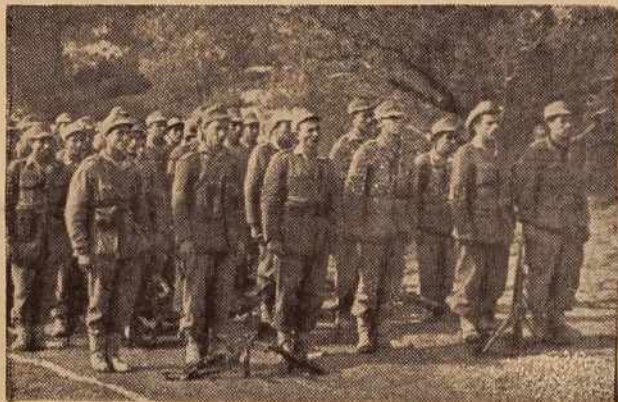
Alžirska vlada meni, da bi sprejem povabila generala de Gaulle pomenil omogočitev delegaciji manjšo svobodo, kar krši imajo v normalnih okoliščinah politični zaporniki.

V želji pa, da ohrani vse možnosti za pogajanja, je alžirska vlada pripravljena ponovno odpustiti svoje odposlanec, da bi sporazumno določili pogoje za pogajanja.

Alžirski minister za informacije Jazid je objavil, da bo predsednik začasnih alžirskih vlade Ferhat Abas govoril jutri po radiu in naslovil proglas alžirskemu narodu.

Francoski uradni krogi odklanjajo vsakršen komentar o sporočilu začasnih alžirskih vlade o neoportuniti prihoda njene delegacije v Pariz. Menijo, da je predsednik de Gaulle izrecno odredil vladnim zastopnikom, naj se vzdržijo vsakršnega komentiranja, tembolj, ker pričakujejo, da bo francoski predsednik, ki bo odšel jutri na štiridnevni obisk v Normandijo, v enem izmed nameranih govorov omenil tudi alžirski problem. Pripominjajo pa, da to ne bi imelo značaja formalnega odgovora na sporočilo začasnih alžirskih vlade.

V francoskih političnih krogih, kakor med tukajšnjimi opazovalci, prevladuje vtis, da so francosko-alžirska pogajanja začasno ustavljena, ne pa končno prekinjena. Zato tudi ne gleda o na alžirsko sporočilo, o katerem trdijo, da ni povzročilo kakršnega presenečenja, z izrazitim pesimizmom, ker nihče ni pričakoval, kakor pripominjajo, da bodo pogajanja nagla in lahka.

PRIPRAVLJENI NA BOJ — Skupina borcev alžirske osvobodilne armade. Alžirsko ljudstvo si želi miru, vendar zahteva popolno neodvisnost in svobodo. Za te ideale je pripravljeno dati tudi življenje. Ali bodo predhodni razgovori vodili k pogajanju med alžirsko in francosko vlado?

sija, je vlada prišla do zaključka, da bi bile v sedanjih okoliščinah pod pogoji, ki jih je postavila francoska vlada, odvzete delegaciji alžirske vlade vse svoboščine, ki morajo biti zagotovljene v skladu z dostojanstvom in nalogo alžirskih zastopnikov pri pogajanjih. Delegacija ne bi imela možnosti vzdrževati ali

Alžirska vlada meni, da je s tem pokazala francoska vlada duha, s katerim se odklanjajo pogajanja. Tolmačenje, ki so ga v Melunu pripisali zadnji izjavi generala de Gaulle, sploh ne ustreza temu, kar izvira iz deklaracije same in se novo tolmačenje omejuje na zahtevo po kapitulaciji, pravi sporočilo.

še dejavnosti in nominalnem lastnem dohodku dovedla do finančne krize Rožnika. Na drugi strani me je motilo strokovno utemeljevanje predloga.

Tako sem ponižno nadaljeval.

»Po mojem mnenju pa plemeniti namen ne more biti obravnavan kot akcija našega društva, ker mačke ne marajo krompirja in ker bi propagandni stroški znašali več kot zmoremo.«

Predsednik je naredil jezen obraz. Kljunova pa se je vseknila o robček.

»To je napad na mene« je jezno prekinil moje morebitno nadaljnje izvajanje.

Na to je dodal:

»Na drugi strani je to primitiviziranje inozemskih strokovnih izkušenj. Predlagam tovarišem odbornikom, da izbirajo. Ali gre povzročitelj izgreda, drugače pa pojdeva midva s tovarišico in ustanoviva konkurenčno društvo. In videli boste.«

V vesplošnem nemiru, ki je nastal, ker odborniki niso bili preveč prepričani od nobene strani, je glasovanje pokazalo neodločenost o številu. Devet za in devet proti izključitvi plus predsednik na nasprotni strani, me je demokratično stalo moje odborniško mesto o društvu za propagando krompirja. Rožnik. Vsi, ki so glasovali proti, so se mi pozneje opravičili. Govorili so o tem, da se pač iz gotovih razlogov predsedniku niso marali zameriti, ker so ga pozili za društvo in dobili prevozni honorar. Naj razumem, da vsi rabijo denar, so se izgovarjali.

»Ato stane« so ponavljali.

Predlagateljica je na naslednji seji dobila mora'no zaščeno in je skupno s predsednikom poslana na službeno potovanje nabirat izkušnje o mačji prehrani s krompirjem. Moje biše društvo je v finančni nevarnosti. Jaz sem pa po zaslugi našega poznavanja opliva motorizacije zaenkrat na razpolago izven društva. Ne ostopim o nobeno, dokler si tudi sam ne nabavi majhnega, lepega fička. Zakaj spornal sem, ko sem preden brez njega, poleg tega pa še brez naklonenosti kakšne Kljunove kot moj biši samski predsednik krompirjevega društva.

Primož

GRSKI PREMIER KARAMANLIS V JUGOSLAVIJI

Prejšnji teden se je mudil na uradnem obisku v Jugoslaviji predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis in grški zunanji minister Evangelos Averof. Ob zaključku večdnevni razgovorov med grško in jugoslovansko delegacijo je bilo izdano skupno uradno sporočilo, ki pravi:

»Razgovori so se nanašali na mednarodni politični položaj kot tudi na vprašanja, ki obojestransko zanimajo obe državi, ter je bil poudarjen pomen grško-jugoslovanskega prijateljstva in sodelovanja.

To sodelovanje, sionče na enakosti, nemešavanju, spoštovanju in medsebojnem razumevanju, pomeni zgled konstruktivne miroljubne koeksistence med državami, ki zavzemajo lastna stališča v mednarodnih vprašanjih.

V sedanjih pogojih sta se obe vladi strinjali o potrebi, da podpreta vsako iskreno prizadevanje za udržitven miru in mednarodne varnosti. V ta namen je bil ugotovljen pomen sleherne pobude, ki lahko z ustvarjanjem vzdušja zaupanja prispeva k napredku v urejanju razorožitvenega vprašanja. Prav tako je bilo izraženo prepričanje, da prav OZN nudi ustrezen okvir za razvoj takšnih prizadevanj in da spoštovanje in uveljavljanje načel ustanovne listine OZN onemogočata obnavljanje ugodnega vzdušja za vzpostavitev nujnega zaupanja na svetu.

Obe vladi sta se strinjali, da lahko srednje in majhne države uspešno pripomorejo k uresničitvi navedenih ciljev. Pozdravljata ustanavljanje novih

držav, ki lahko prav tako priložijo svoj prispevek k istim ciljem in ki zaslužijo to potrebno pomoč za njihov razvoj.

Obe vladi sta pozdravili uspehe, dosežene v dvostranskih odnosih. Ugotovljeno je bilo, da nudi sodelovanje, ki je doslej prišlo do izraza na posameznih področjih, še večje možnosti. V ta namen sta obe strani sklenili uveljaviti konkretne ukrepe, da bi sodelovanje na teh področjih, zlasti pa v gospodarskih odnosih in na

področju turizma, razvijalo vzporedno z dobrimi sosedstvenimi odnosi, ki so se na srečo razvili med obema državama. Konkretne ukrepe glede ostvaritve tega sodelovanja bodo predložile ustrezne mešane komisije, ki se bodo v kratkem sestale.

Upošteva, da je sodelovanje med obema državama pokazalo, da je ne samo plodno, ampak tudi činitelj stabilnosti na Balkanu, sta državnika Jugoslavije in Grčije potrdila odločnost obeh vlad, da še bolj razvijata prednosti tega sodelovanja v korist sedanjim prijateljskim odnosom in napredku njunih držav kot tudi v prid mednarodnim odnosom in miru.

Razdelitev mest v ciprski administraciji

Ciprski predsednik nadškof Makarios in podpredsednik dr. Kučuk sta se sporazumela o razdelitvi mest v administraciji

veljati določitev ciprskega lordoskega sporazuma, po katerih naj bi mesta v administraciji razdelili med Grke (70 odst.) in Turke (30 odst.).

Po dvournem pogovoru je dr. Kučuk izjavil, da je zadovoljen s kompromisom in da bo podpisal anglo-ciprski sporazum. Turška nacionalna skupnost je zahtevala namreč, da bi omenjeno določilo pogodbe začelo veljati še pred proglasitvijo neodvisnosti.

»AP« pa poroča iz Londona, da je britanski kolonialni minister Macleod izjavil v Spodnjem domu, da so ciprski in britanski predstavniki dosegli sporazum o britanskih oporiščih na otoku. Velika Britanija bo imela na otoku dve oporišči na ozemlju, ki meri 99 kvadratnih milj. Britanska vlada bo v prihodnjih petih letih finančno pomagala ciprski republiki z 12 milijoni funtov.

PROTEST KUBANSKI VLADI

Britanska vlada je poslala kubanski vladi protestno noto, ker je ta prevzela v upravljanje rafinerijo britansko-nizozemske družbe Schell na Kubi.

straciji bodoče ciprske republike. Pet mesecev po proglasitvi neodvisnosti bodo začele

SOVJETSKA NOTA ZAPADNIM DRŽAVAM

Sovjetska vlada je izročila diplomatskim predstavnikom vlad Anglije, Francije in ZDA v Moskvi noto, v kateri opozarja, da vlada Zahodne Nemčije poskuša izkoristiti Zahodni Berlin v vojne namene. Nota med drugim navaja, da je v Zahodnem Berlinu niz vojaških in civilnih ustanov, ki zbirajo podatke za potrebe vojske.

SOCIALISTI NE PRIZNAVAJO POGODBE Z ZDA

Vodstvo Socialistične stranke Japonske odobrava politiko nepriznavanja japonsko-ameriške pogodbe o medsebojni varnosti in boja za dokončanje vojaškega zavezništva med Japonsko in ZDA. Vodstvo japonskih socialistov se je zavzelo med drugim tudi za diplomatsko priznanje LR Kitajske in za sklenitev mirovne pogodbe s Sovjetsko zvezo.

Tuje petrolejske družbe pod kubansko upravo

Kubanska vlada je s prvim julijem prevzela upravo nad angleško in ameriško petrolejsko družbo Shell in ESO. Prav tako so pred tem zaplenili imovino petrolejske družbe Teksas oil.

delavcev v sladkorni industriji pa je zahteval, naj kubanska vlada nacionalizira tudi ameriške rafinerije sladkorja. Po uradnih statistikah je Kuba krila nad 30 odst. skupne potrošnje sladkorja v ZDA.

MED KUBANSKIMI KMETI — Predsednik Castro iz časov, ko se je z gverilci boril proti diktaturi Batista. Takoj po prevzemu oblasti je vlada pripravila zakon o agrarni reformi

Vse tri omenjene petrolejske družbe so odbile zahtevo, da predelujejo sovjetsko nafto.

Kubanska vlada utemljuje svoj ukrep z zakonskim predpisom iz leta 1958, ki pravi, da morajo tuje družbe na Kubi predelovati nafto, katere lastnik je država.

Prilastitveni dom ZDA je na zasedanju istega dne odobrila zakonski predlog, s katerim daje predsedniku pravico, da zniža uvoz kubanskega sladkorja. O tem predlogu bo moral sklepati še senat.

Sindikalni vodja kubanskih

Izmed vseh 180 rafinerij jih je 37 največjih in najmodernejših v posesti ameriških državljanov.

V Kijevu pa so pred dnevi objavili, da bo ZAR uvozila s Kube 55 tisoč ton sladkorja.

PROCES PROTI SING MAN RIJEVIM SODELAVCEM

V Seulu se je pričel proces proti desetim funkcionarjem bivšega Sing Man Rijevega režima. Obtoženi so zaradi krivde pri organizaciji in falsificiranju rezultatov nedavnih volitev.

Uprava Tovarne perila in pletenin „MURA“ v MURSKI SOBOTI

obvešča vse zainteresirane,

ki se želijo zaposliti
v novem obratu

težke konfekcije,

da bo popis navedenih do 25. julija 1960 na posredovalnicah za delo občin: Murska Sobota, Radgona, Ljutomer, Beltinci in Petrovci. Zato naprošamo vse tiste, ki se želijo zaposliti, da se prijavijo v zgoraj navedenih posredovalnicah za delo. Prednost imajo izučeni odrsno priučeni krojači in šivilje. Nekvalificirani delavci pridejo v poštev samo tisti, ki so mlajši od 22 let. Podrobnejša pojasnila dajejo posredovalnice za delo.

Uprava Tovarne perila in pletenin
„MURA“
Murska Sobota

Trgovsko podjetje na malo »MERKUR« Murska Sobota razpisuje mesto

ADMINISTRATORKE

z znanjem strojepisja in korespondence.

Pogoj: srednja strokovna šola ali nižješolska izobrazba s 6-letno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe po dogovoru. Pismene ponudbe poslati Upravi podjetja do 15. julija 1960.

PRIPRAVLJAMO SE ZA SOCIALISTIČNO PREOBRAZBO KMETIJSTVA

Minuli teden so slušatelji rakičanske izredne srednje kmetijske šole opravljali izpite za drugi letnik. Veliko slušateljev je pred izpitnimi komisijami pokazalo naraščajočo presenetljivo dobro znanje. Ko se je pri njih oglašil naš sodelavec, so mu o prvem zadovoljstvu ob srečno prestopu preizkušnji pripovedovali, zakaj so šli v šolo, kakšne težave imajo pri učenju in delu ter o svojih načrtih. Naš sodelavec si je nekatere pomenke zapisal in jih strnil tako, da je zajel hkrati tudi tisto, kar so mu pripovedovali tudi drugi.

Tone Slavič

Metka Zemljč

Schek Geza

V RAZDROBLJENI KMEČKI POSESTI NI VEČ BODOČNOSTI

Tako je začel pripovedovati slušatelj TONE SLAVIČ, ki je veliko povedal tudi o sebi in svojih sošolcih. Tone je doma iz Bučevca in je študent KZ Križevci. Že pred vojno je začel obiskovati gimnazijo, z okupacijo pa je njegovega šolanja kajpada bilo konec. »Ostalo sem doma na kmetiji, a želja po študiju me ni minila. Hotel sem že privatno študirati, a z ustanovitvijo izredne kmetijske srednje šole se mi je ponudila možnost, da se vključim v redno šolanje. Kot kmečkega sina me kmetijstvo veseli. Že pred vstopom v šolo sem spoznal, da v takem razdrobljenem kmečkem posestvu ni več bodočnosti. Sedaj tukaj v šoli veliko razmišljam o tem, kaj vse bi se dalo dobiti iz naše zemlje s temi novimi sortami poljskih kultur in z vso potrebno agrotehniko. Dobro poznam življenje našega kmeta in vem, da je polno garanja in ponekod ne malokdaj tudi pomanjkanja. Želim si, da bi z vsem tem novim, ki nezadržno prodira v naše vasi, postalo življenje naših kmečkih ljudi lažje.«

Na koncu je Tone Slavič še povedal svojo željo: ker mu učenje ne dela nobenih težav, bi po tej šoli rad nadaljeval študije, seveda če bo na to pristala zadruga, ki ga štipendira.

KLICU ZEMLJE NE MORES UBEŽATI

Belokranjec JURIJ ZAGAR pa je doma iz Žepovca v Apaški dolini. Star je že 37 let in se je udeležil NOB. Sedaj ga kot vojnega invalida štipendira Svet za zdravstvo OLO M. Sobota. »Izhajam iz kmečke družine. Se zelo mlad sem služil pri bogatih kmetih in že takrat sem si želel končati kmetijsko šolo in si tako pridobiti kvalifikacijo. Nikoli nisem imel možnosti za to. Ker imam samo pet razredov osnovne šole in sem že starejši, mi je od kraja bilo zelo težko. Čutil sem se zapostav-

Pred izpitno komisijo: ali je prav?

ljenega, ker sem bil v znanju najslabši. Nekaj časa sem se bal, da vsega tega ne bom zmogel, vendar nisem obupal. Z veliko voljo sem se začel učiti. Največ se učim sam, ker so mi stvari jasne, a mi težko ostanejo v glavi, zato moram mnogo ponavljati. Po nekaj mesecih sem uvidel, da dosegam iste uspehe kot ostali in to me je ohrabril. Prve izpite sem naredil celo boljše kot nekateri moji tovariši z boljšo šolsko izobrazbo. Trudil sem se in včasih študiral cele noči, samo da ne bi bil najslabši. Ker sem se z živino ukvarjal že doma, me od vseh predmetov na šoli živinoreja najbolj veseli in sem si doslej iz tega predmeta nabral največ znanja. Po končani šoli bom lahko šel na specializacijo v Pivko, kjer je perutninarstva šola. Odločil se še nisem.«

»Zelo sem vesela, da sem se odločila za to šolo,« je z nepotešljivim smehom začela pripovedovati slušateljica KATICA KOZEL, doma iz vasi Tržec pri Ptuj. »Končala sem sicer obrtno šolo lesne stroke in bila že štiri leta v službi v ptujski pletarni, a veselje do kmetijstva me je ves čas vlečlo k zemlji, na polja. Klicu zemlje ne moreš ubežati. Stipendijo mi je dala Kmetijsko gospodarstvo Kidričevo in tako se sedaj lahko z veliko

vnemo poglobljam v študij poljedelstva, ki me od vseh panog kmetijstva najbolj veseli. Prepričana sem, da se bom tukaj veliko naučila.«

GEZA TEMLIN je doma iz Strukovca. Po končani osnovni šoli je kmetoval na domači, srednje veliki kmetiji. »Misel na kmetijsko šolo pa me je spremljala skozi vsa leta,« je povedal v razgovoru. »Lansko jesen sem se s pomočjo KZ Tišina, ki me štipendira, vpisal v to šolo. Pri učenju mi delata težave matematika in kemija. Upam pa, da bom tudi ta dva predmeta zmogel. Imam namreč dobre kolege, ki mi nesebično pomagajo. Kot kmečki sin sem vajen kmečkega dela, a pri praktičnem pouku me najbolj veseli mehanizacija. V svoji bodoči službi se bom lahko opiral edino na znanje, zato si prizadevam, da si ga nabere čim več. Priznam, da sem se v tem razmeroma kratkem času šolanja že veliko naučil. Spominjam se prvih dni šole, ko sem se počutil zelo nesigurnega. Dvomil sem, da bom zmogel vse, kar bo šola zahtevala od mene. Po prvih uspešnih narejenih izpitih pa sem zaupal svojim sposobnostim. Upam, da se mi bo z vztrajnim učenjem izpolnila želja. Že prej, predvsem pa sedaj v šoli sem spoznal, da bi se na naši zemlji dalo marsikaj izboljšati, predvsem z melioracijo in kanalizacijo, ker naša zemlja ob mokrih letih daje slabe prideleke. V bodočnosti bom s svojim znanjem pomagal pri reševanju tega problema.«

ZNANJE JE EDINA POT K NAPREDKU

»Že pred odhodom v šolo so me opozorili, da bo treba pošteno napeti živce, če bom hotela izdelati,« je začela svoje pripovedovanje METKA ZEMLJČ. Njen dom je v Črešnjecih pri Radgoni. Tam je po nedokončani nižji gimnaziji trdo delala na domači, srednje veliki kmetiji. »Upravnik radgonske KZ me je pregovoril, da sem prišla v to šolo. Priznam, da mi je tukaj včasih težko. Učenja je ogromno in včasih občutim kot da mi možgani ne prenesejo takega napora. Zavedam pa se, da se je treba pošteno učiti, če hočeš nekaj znati. Zdi se mi, da se bomo v tej šoli še naučili, kaj in kako se je treba učiti. Sedaj šele vidim, koliko zanimivih stvari bi mi ostalo zakrito, če bi ostala doma... Zelo rada delam na polju. Na naših njivah je zemlja dobra, a zelo težka za obdelavo in tu pa tam težko dostopna. Če bom po končani šoli morala ostati na lastni kmetiji, se bom lotila pridelovanja krmil za živino, nekaj zemlje pa bom zasadila z vinsko trto in sadnim drevjem. Sicer pa si želim

Odprto pismo

Pravijo, da je v umetnikovem dejavnem življenju, še posebej pa v njegovem delu vselej vidno ali nevidno prisotna tudi ožja domovina, kjer je preživel svojo mladost in ki je kdaj kasneje dala tudi barvo in zven njegovim umetninam. Element prikrite nostalgije v umetniku, živečem daleč od svoje ožje domovine, pa je stimulans, ki oblikuje njegov izraz in dodaja gotove vrednote njegovemu stilu. Pravijo, da je to tako že od nekdaj in da velja to pravilo za vsakogar, ki je zagrešil usodno napako in postal umetnik. Mislim, da je lahko tudi fotograf umetnik in da tega ni treba še posebej dokazovati, dasi se tu in tam najdejo takimeno-esteti, ki z namišljenim samoljubjem in pozo čistiosti odrekajo fotografiji prostor na soncu. Toda — ne gre za to!

Pokrajinski muzej v Murski Soboti je pred časom organiziral in postavil kolektivno razstavo pomurskih upodablajočih umetnikov. Namen je opravičil sredstva, ni pa docela opravičil osnovne zamisli, izvirajoče iz tega namena: da je namreč to KOLEKTIVNA RAZSTAVA POMURSKIH UPODABLJAJOČIH UMETNIKOV. Dvajset let mojega delovanja v Prekmurju je obdobje, ki je dalo pečat mojemu likovnemu izrazu in prekmurska krajina, njen človek, vsajen v to zemljo, njegova tiha, a zveneca žalobnost, tako zelo značilna kot refleksija predvojnih časov, pa še danes na mojih razstavah predstavlja temeljni element mojega likovnega dela.

Zdi se mi torej nerazumno in ne nazadnje nepravilno, da je Prekmurje in njen človek v mojih delih postal žrtev hotenega pozabljenja potem, ko je odkrival njegovo resnico na razstavah doma in v tujini. Skoraj zagrenjeno se sprašujem, če dvajset let prekmurskega dela in več kakor dvajset let Prekmurja v likovnem izrazu res tako malo pomeni, da je postalo žrtev bežne pozabe ali splošne »estetske« arbitražje. Je treba umetniško fotografijo za nekatere šole odkriti? Je Pokrajinski muzej v Murski Soboti res storil vse, da bi s kolektivno razstavo pomurskih umetnikov odkril srce Prekmurja? Moje skromne slike so ga odkrivalo tujini, doma pa so zanj ostala vrata zaprta!

JOŽE KOLOŠA, umetnik-fotograf

specializacije v perutninarstvu, a za to še moram dobiti pristanek zadruga, ki me štipendira. Tej namreč nikakor nečem pokazati hrbta.«

GEZA SCHEK pa je madžarske narodnosti, doma iz Domanjševca. Končal je osnovno šolo in je vse do prihoda v Rakičan živel doma na kmetiji. »Prve težave pri pouku na tej šoli mi je povzročilo neznanje slovenskega jezika,« je počasi začel pripovedovati. »Sedaj že kolikor toliko lahko sledim predavanjem, na začetku pa sem se moral ustavljati predvsem pri strokovnih izrazih in povpraševati tovariše za njihov pomen. Zemlja mojega posestva je težka in zaradi zastarele obdelave daje zelo pičel pridelek. Ko se bom po končani šoli zaposlil pri križevski zadrugi, ki mi daje štipendijo, bom težil za povečano mehanizacijo in intenzivnejšim gospodarjenjem. Pri nas so odlični pogoji za pogodbeno sodelovanje v travništvu, kar bi bilo v velik prid živinoreji. Tudi za naš kraj je značilna razdrobljenost zemlje. Naši vaščani so že prosili za združevanje razkosanih površin v večje komplekse. Mi na primer imamo kmetijo, ki obsega 5 ha zemlje, ki pa je razkosana na pedeset parcel.«

»Že v rani mladosti sem imel veselje do kmetijstva,« je za uvod v svoje pripovedovanje povedal VIKTOR RAJH doma iz Ključarovec v mari-borskem okraju. Po končani osemletki se je nameraval vpisati v kmetijsko šolo. Ni mu uspelo. Zaposlil se je v kmetijski zadrugi kot uslužbenec, kjer je delal vse do odhoda v Rakičan. »Že pri delu na terenu sem spoznal, da mi ob tem nagem kmetijskem razvoju manjka veliko znanja. Mnogokrat sem naletel na probleme, ki jih sam nisem mogel rešiti. Prav zato sem se po dvajsetih

Katica Kozel

Viktor Rajh

SOBOŠKI FILMSKI BAROMETER

Naposled je prispel na platno soboškega kina tudi domači barvni kinemaskopski film režiserja Zivorada Mitrovića, ki ne pomeni samo uspeha naše filmske proizvodnje in omenjenega režiserja, temveč tudi odkritje igralca nenavadne nadarjenosti — Petre Prlička, ki se nam bo predstavil v vlogi spremljevalca Heleno Stone Mantana. Ni težko uganiti, da gre za film

MISS STONE

Ker je že bila beseda o vlogi Petre Prlička, velja pripomniti, da so bili tokrat vsi filmski kritiki mnenja, da tako lepo zaigrane vloge še nismo zasledili v našem filmu in da je plod temeljitega študija in priprave. Tudi Olga Spiridonovič je v vlogi ameriške protestantske misijonarke lepo zaigrala. Sicer pa je imel režiser, ki ga poznamo po njegovem uspešnem prvem filmu »Ešalon dr. M«, opravka s široko zasnovano in veliko zgodbo z množico osebnosti, s spektaklom, v katerem najajo elementi akcije svoje mesto. Zato je tudi film požel dosežek povsod, kjer so ga predvajali, velik uspeh pri občinstvu.

Avtorji filma so težili za tem, da bi nas ob osrednji, osnovni in prvotni zgodbi o samem odnosu med Heleno Stone in uporniki in ob motivih ubranjenja spoznali s časom. Zgodovinska resnica je, da je svetovna javnost prav zaradi ugrablje-

nja Heleno Stone izvedela za dogodke na Balkanu. Film lahko zato označimo tudi kot zgodovinski, kar njegovo vrednost le še povečuje. Makedonija je bila takrat pod turškimi gospodstvom. Kritika je tudi soglasna v tem, da je režiserjeva zasluga, da je snov, ki jo je nudil scenarist, obogatil z množico dragocenih navedb in da je zanimivo in pestro zgodbo pripovedoval v čistem in dobrem filmskem jeziku. Vrh vsega pa je sikal pred gledalci pristno, globoko humano, z iskreno idejo in mislijo navdihnjeno zgodbo o ženi, Američanki in protestantki, ki se je slučajno znašla med makedonskimi uporniki, povezanimi z ljudstvom. Vse to in še marsikaj drugega, kar nam v obilju nudi film »Miss Stone«, pa ne srečamo vsak dan v naših domačih filmih.

Drugače pa kaže s filmom, ki bo na sporedu prva dva dni prihodnjega tedna. V mislih imamo film Petra Majhrovskega

NOČI IN JUTRA

Res je, da je bil ta film med najslabše ocenjenimi na lanskem filmskem festivalu v Pulju. Nekateri kritiki so ga celo navajali zgolj kot primer, da izdelovanje takšnih filmov škoduje ugledu naše kinematografije. To je prvi film omenjenega režiserja, s katerim pa ni uspel. Kritika se je obregnila že ob scenarij s pripombami glede logike in psihologije. To je v toliko razum-

ljivo, ker je celotna zgodba zasnovana na izmišljenem kompleksu krivde glavnega junaka, partizana Zira, glede katerega pa ostane gledalec tudi po filmu v dvomu, kdo in kaj je pravzaprav bil. Vrh vsega pa je zamerila kritika filmu še to, da je v primerih filmov, v katerih ni veljal ne scenarij, ne režija in ne igra, vsaj kamera malce osvetlila oblike, v »Nočeh in jutrih« pa ni žal niti tega.

Zagrebiška »Filmska kultura« je napisala o filmu tudi to: »Dober film ne nastane niti tedaj, če avtorji pogosto uporabljajo bližinske posnetke, grozotne krike ali prizore množičnega ubijanja. Dober film bo nastal samo tedaj, če takšni ponudki prirodno izvirajo iz določenega zaporedja dogodkov, ki so postavljeni pod skupni imenovalec, ki se imenuje umetniška resnica.« Res malce trde besede o filmu, v katerem nastopajo znani in priljubljeni igralci Milan Srdoč, Marija Kohn, Antun Vrdoljak, Boris Buzančič, Branko Tatić, Vajsa Stanković, Djuza Stojiljković in drugi. Film si bomo ogledali navzlic strogi in ostri kritiki, za katero je včasih težko uganiti, ali koristi ali ne, kar zadeva nadaljnjo umetniško rast naše kinematografije.

Med praktičnimi vajami

V kratkem po Pomurju

LENDAVA — V Lendavi je bila v minulom tednu odprta vajenska razstava, ki sodi po kvaliteti izdelkov med najboljše razstave v zadnjih letih. Najboljše so izdelani izdelki vajencev iz kovinske stroke. Razstavo si je z zanimanjem ogledalo več sto ljudi. Lendavski vajenci pa bodo v kratkem odšli tudi na delovne akcije, 10 se jih bo udeležilo akcije na severni magistrali, 10 pa na zvezni akciji.

GOMILA — Z Gomilo so nam sporočili, da so imeli v nedeljo tekmovalno žanjo, povezano z lovskim tekmovaljem v streljanju na glinaste golobe. Te prireditve je organiziralo tamkajšnje turistično društvo.

RENKOVCI — Gasilsko društvo v Renkovcih bo v nedeljo skupno z občinsko gasilsko zvezo priredilo otvoritev vodnih cistern. Te cisterne so gasilci zgradili lani zaradi pomankanja vode. Nekaj demarnih sredstev jim je dala občinska gasilska zveza. Dopolnilne se bodo v Renkovcih zbrali gasilci iz lendavske in sosednjih občin, za tem pa bo svečana otvoritev cistern s pisanim kulturnim programom ter branjem kronike. V kulturnem programu bodo nastopili recitatorji, pevski zbor in mladi gasilci s prostimi vajami, potem pa bodo praktične demonstrativne gasilske vaje.

STARA GORA — Gasilsko društvo na Stari Gori bo v kratkem dobilo novi vprečni voz za motorno brigadno. Nameravajo pa urediti tudi gasilski dom, ki je v precej slabem stanju.

LENDAVA — V petek je lendavsko DPD »Svoboda« ponovilo komedijo v troh dejanjih »Ad acta«, katero si je ogledalo veliko število ljudi. Z igrbo bodo gostovali še v Beltinci in Veliki Polani.

V petek se je v Lendavi začelo taboreenje obveznikov predvojaške vzgoje, ki bo trajalo do 21. julija. Mladinci izkoristijo popoldanski čas predvsem za športno udejstvovanje in razna predavanja, večkrat pa si ogledajo tudi kino predstave.

Pred nedavnim je iz lendavske občine odšlo v poštiniško kolonijo v Tolmin 40 otrok, v kratkem pa bo odšla na letovanje v Baško skupina 80 šolskih otrok. Poleg tega pa jih bo šlo 10 v Taro v Srbijo, 13 pa v Verudo.

KAPELA — Zenski pevski zbor iz Apač, ki je pred kratkim priredil samostojen koncert doma, je v nedeljo gostoval na Kapeli. Zbor, ki šteje okrog 35 pevk, vodi učiteljica Marija Lapoš. Lepe prireditve se je na Kapeli udeležilo precej ljudi, ki so bili s programom zelo zadovoljni.

KUZMA — V nedeljo je bila v Kuzmi, Boreči in Martinju otvoritev elektrike, ki so jo ljudje teh vasi že toliko let težko čakali. Ob tej priliki so imeli v Kuzmi in v osnovni šoli v Martinju lepo prireditve s krajšim govorom, pevskimi točkami in recitacijami, po programu za zabavo.

MAČKOVCI — Doslej je poravnalni svet obravnaval že nad 50 spornih zadev, od teh jih je bilo poravnanih okrog tri četrtine. Svet je v največ primerih obravnaval zemljiške spore, žaljenje časti, denarne zahtevke in lažje telesne poškodbe.

SALOVCI — V Salovcih so v nedeljo lepo proslavili Dan borca. Proslavo, ki je bila v zadržnem domu, je pripravila Zveza borcev Salovci. Pestremu kulturnemu programu so sledila razna športna tekmovanja, v katerih so sodelovali člani TVD »Partizani« Salovci in TVD »Partizani« iz Murske Sobotice. Tega dne popoldne so bile tudi košarske dirke na progi Salovci-Dolenci-Hodoš.

Pred dnevi je bila v Salovcih seja pripravljalnega odbora za nakup kinoprojektorja, na kateri so analizirali nabiralno akcijo, ki znaša samo v lesu vrednost za 2,5 milijona dinarjev. V teh dneh so začeli tudi z urejevanjem kino dvorane, ki bo služila poleg predvajanja filmov še za športna tekmovanja TVD »Partizani«, ki nima svoje fizikalne dvorane. Pravijo, da bodo novo kino aparaturo kupili že v septembru.

NEGOVA — Tudi pri Negovi je poravnalni svet zelo delaven, saj je doslej obravnaval že 42 spornih zadev, od katerih so rešili kar 37.

PROSENJAKOVCI — Poravnalni svet v Prosenjakovcih je doslej obravnaval že 40 spornih zadev, od katerih pa 15 ni mogel rešiti.

MEKOTNJAK — PGD v Mekotnjaku pri Cezanjevcih bo v nedeljo slavilo 25-letnico delovanja. Ob tej priliki bo društvo dobilo tudi nov 10-sedežni gasilski avto.

TURNISCE — ZB v Turnišču je v ponedeljek imela krajšo proslavo za Dan borca. Obiskali pa so tudi grob narodnega heroja Stefana Kovarja v Nedelici.

IVANJKOVCI — Zveza borcev v Ivanjkovcih je v nedeljo lepo proslavila Dan borca. Proslavo so imeli v zadržnem domu, po proslavi pa zabavo. Že dan pred praznikom so v Ivanjkovcih in po okoliških vaseh kurili kresove.

RAZKRIZJE — Prejšnjo nedeljo in četrtek so učenci osnovne šole uprizorili otroško igrice »Grudica«, ki jo je režirala učiteljica Silva Murtiš. Igrico si je ogledalo lepo število ljudi, ki so bili z uprizoritvijo mladih igralcev zelo zadovoljni.

CEZANJEVCI — Pred dnevi so na seji krajovnega odbora v Cezanjevcih razpravljali o komunalnih zadevah. Sklenili so, da bodo navozili gramoz na vaške ceste in uredili pokopališče.

TISINA — KZ Tišina je pred nekaj dnevi kupila nov televizijski aparat, ki so ga namestili v zadržnem domu. Televizijske predstave, ki jih ljudje z veseljem skoraj vsi dan gledajo, imajo posebej za mladino in za odrasle.

PUCONCI — Predstavniki SZDL v Pucuncih so v nedeljo položili venec pred spominsko ploščo narodnemu heroju Stefanu Kuharju-Bojancu. Tega dne so venec položili tudi pred spominsko ploščo padlim partizanom na Vaneči in ob tej priliki imeli krajšo proslavo.

DOBRVOJNIK — V preteklem tednu so imeli v vaseh na območju krajevnega urada Dobrovnik sestanke volivcev, na katerih so se pogovarjali o predpisih davka. Na sestanku ZB pa so sklenili, da bodo v kratkem obiskali granitarje v Kobilju.

KZ Dobrovnik je letos že začela z žetvijo. V glavnem žanjejo ječmen in sicer s kombajnom, pred kratkim pa so že tudi začeli z žetvijo pšenice-italijanke. Tudi ostali kmetovalci želijo letošnji pridelek žitaric požeti s kombajnom, vendar pa je vprašanje, če bo lahko en sam kombaj zmožal toliko dela, koliko je trenutno prijav.

NEGOVA — Pri Negovi, nedaleč od levega negovskega ribnika, so v teh dneh v končni fazi z gradnjo novega lovskega doma, ki ne bo samo za lovce, temveč tudi za vse turiste lepa pridobitev. Za gradnjo novega lovskega doma so prispevale razen lovske družine iz Gornje Radgone tudi ostale lovske družine, največ pa Vinogradnjske gospodarstvo Gornja Radgona. V novem domu, katerega otvoritev bo v kratkem, bo sejna soba, pisarne, sobe za lovce in turiste ter kuhinja.

VELIKA POLANA — ZB je v ponedeljek položila venec pred spominsko padlim borcem v Veliki Polani. Ob tej priliki so imeli tudi komemoracijo in položili venec na grob narodnega heroja Stefana Kovarja v Nedelici.

BRALCI NAM PIŠEJO

Upoštevajmo tudi to

Pred dnevi sem v Slatina Radenci čakal na avtobus za Maribor. Ker sem imel do prihoda avtobusa še nekaj minut, sem si ogledal gostilno, ki jo renovira »Zdravilišče« Slatina Radenci. Že pred mojim namenom ogledati si renovirano gostilno, mi je pogled nehote zastal na napisu na novi fasadi, kjer piše tole: **GOŠTILNA PRI POSTI**. Ni mi jasno, da se lahko neka gostilna imenuje »POSTI«, namesto »PRI POSTI« (obe besedi o narekopaju) in zakaj je prvi narekopaj napisan z rdečo, drugi pa z zeleno barvo. Čudim se tudi, da v Radenci ni človeka, ki bi na to malomarnost opozoril. Otvoritev preurejene gostilne, ki bo za Radence sicer lepa pridobitev, bo v kratkem, pri tem pa bi vsekakor morali upoštevati tudi to, kakšno ime damo novemu gostinskemu obratu. Ta primer ni osamljen. Podobnih stvari je mnogo, n. pr.

Iz naših zadrug

Kmetijska zadruga v Ratkovcih je letos predelala okrog 50 vagonov borovega igličevja in naredila 1500 kilogramov eteričnega olja. Enako količino olja bodo naredili do konca leta.

Kmetijska zadruga Mačkovci se že pripravlja na odkup sadja. Računajo, da bodo odkupili okrog 60 vagonov sadja, za kar že izdelujejo primerne zaboje.

V Kmetijski zadrugi Križevci v Prekmurju so te dni dokončno uredili veliko mostno tehnično in garažo za zadržne stroje. Pra gradnji tehnične so pomagali tudi zadržniki.

Med mladinci vajenske šole v Lendavi

V razgovoru z mladinci vajenske šole v Lendavi lahko izveš marsikaj zanimivega o življenju in delu vajenske mladine. V zadnjih letih, ko so začeli razpravljati o gradnji vajenske šole v Lendavi, pa se zanimajo za probleme vajenske mladine tudi odrasli. Danes gradnja vajenske šole v Lendavi ni več stvar razprav, temveč dejstvo.

Mladinska organizacija na šoli deluje aktivno že peto leto. Vključeni so vsi dijaki. Letos je bil na šoli uveden tudi madžarski jezik, kar so dijaki sprejeli z zadovoljstvom. Dijakom, ki imajo težave pri učenju madžarskega jezika, posvečajo predavatelji posebno pozornost. Opaziti pa je v zadnjih letih tudi veliko prizadevnost dijakov, kar potrjujejo tudi učni uspehi. V letošnjem šolskem letu prednjači na šoli tretji razred, kjer so izdelali vsi dijaki. Več kot šestdeset odstotkov učencev je doseglo odličien in prav dober

je bil letos tretji razred med najboljšimi.

Člani mladinske organizacije pa so bili v zadnjem šolskem letu dokaj aktivni tudi v izvenšolski dejavnosti. Pri gradnji šole je bilo opravljenih 700 prostovoljnih ur, vendar je to šele začetek. Vsi se zavedajo, da bodo morali pri tem delu prispevati še večji delež. Na letošnji zvezni akciji — pri gradnji avtomobilske ceste — bo sodelovalo 15 mladincev. V okviru mladinskega aktivna pa so letos aktivno delale naslednje sekcije: šahovska, nogometna, strelska, ro-

uspeh. Mladinci ta uspeh upravičeno pripisujejo svojem razredniku in predavatelju strokovnih predmetov inž. Franju Peteršiču, stalnemu profesorju na šoli, ki kljub svoji starosti vlaga veliko truda za strokovno izpopolnjevanje vajenske mladine, kakor tudi odraslih v Lendavi. Tudi v odnosu do dela in discipline

kometna, odbojarska in fotografska. Ob dnevu vajencev v Murski Soboti so vajenci iz Lendave dosegli v skupnem plasmaju drugo mesto. V Lendavi ob priliki praznika Dneva mladosti pa celo prvo mesto. Uspešno so končali tudi foto-amaterski tečaj za začetnike, 15 vajencev pa aktivno sodeluje v DPD Svoboda.

Tudi v Žihlavi novi hlevi

Na delovišču radgonskega posestva v Žihlavi pri Vidmu je že nekaj mesecev precej živo: pred kratkim so postavili prostrani hlev za krave molznice. Te dni pa so pričeli graditi še enega, v obeh pa bo prostora za 400 glav goveje živine.

Se lani do jeseni so imeli v Žihlavi čez 120 parcel. Z arondacijo in komasacijo pa so vsa zemljišča strnili v nekaj večjih parcel, ki so jih posejali

s pšenico sorte U1, ovsmom in koruzo. Kljub temu, da je bilo v jeseni precej težko zemljo najbolje obdelati, saj so bili pred tem zasejani na njivah zelo različni posevki, letošnji posevek zelo lepo kaže. Pšenica je v glavnem čista in precej lepša od posevkov kmetovalcev, ki imajo njive v neposredni bližini posestva. Prav tako lep je tudi oves, dočim smatrajo, da bo potrebno koruzo še dognojiti. Pšenica je zasejana na treh parcelah: dve merita 8, ena pa 10 hektarov.

V Žihlavi je redno zaposlenih okrog 20 ljudi. Strojev na delovišču nimajo, ker ni primernih garaž, zato si jih sposojajo pri videmskem delovišču.

Z izgradnjo hlevov bodo dani delovišču vsi osnovni pogoji za dobro gospodarjenje, saj

Velika tekma: KOSE - KOMBAJN

Priropotal je, slovesno, kakor da bi že vedel koliko

govorijo o njem.

Ko je defilirao mimo deske z napisom Hotiza, so ljudje hiteli na cesto in občudovali čudnega gosta.

»Kombajn mu je imel,« je nekdo že prebral napis na njegovi ogromni postaji.

»To, da žanje, bi se verjel, ampak da tudi mlati, tega pa ne morem verjeti,« je ugotavljal starejši vaščan. Potem je nekaj glav v zboru odkimalo: »Ne moremo verjeti!«

V enem dnevu požanje in obenem zmlati pol Mirišča. Dober težak je to,« je spregovoril nekdo iz zadržnega vodstva.

Vse domne o kombajnovi marljivosti je hotel pregnati Hotiza, ki se je pred štiridesetimi leti ornil iz Kanade in se je s podobnimi velikani baje že davno srečal.

»Ja, tisti v Kanadi je bil malo večji. Pa tudi boljši je bil verjetno, kajti ta je domači izdelek. Toda tisti ni samo mlatil, ampak smo takoj s polja odvažali pečene žemlje.«

Slapovi smeha so se plili vaščanom čez ustnice in hotiški »Kanadčan« se je jezo umaknil. Nekaj bodice se je še započilo v to kanadsko odkritje.

Kombajn je medtem odropotal do svoje zadnje pošte. Na stalnem bivališču za zadržnim domom, kjer je zaprosil za azil, so ga vaščani spet obkolili. Pogledi so zlezli v vsako odprtinu, prsti so tipali njegove oblike.

Strokovne diagnoze so se naprej deževale pred kombajnovno obličje:

»Ne vem, če mu v začetku lahko preveč zaupamo. Jaz bom zaenkrat kar s koso požel.«

»Kaj pa vemo, če nima morda vgrajenih kakšnih stranskih kanalov in spušča žito v skrite preče?«

»Jaz bom že sam kosil. Eno leto ne bo zraslo nič, če mi bo ta mrha razgrajala na njivi.«

»Bomo že videli, kako se bo obnašal. Naj bo zaenkrat naš gost in ga ne mučimo preveč,« je ugotovil zadnji in pohitel domov klepat koso.

Potem so počasi odhajali tudi drugi, umikali so se počasi, kakor strokovna komisija, ki je pravnar nekoga pokopala na sprejemnem izpitu. Razšli so se po hotiških ulicah in čez čas so ropotala njihova kladiva po kosah, ki bodo kmalu sekale zrelo žito.

Medtem ko po Ložicu in Mirišču že pada ječmen pod ostrimi kosami in poslovenjena »Italijanka« naglo zori, hotiški kombajn še vedno čaka za zadržnim domom, kdo ga bo povabil na svojo njivo. Zaenkrat so se za tako ekspresno žetev odločili le najpogumnejši.

Nekdo pa je dejal: »Pustimo to tekmo, naj se zme-nita kombajn in kosa. Nazadnje bo prav gotovo zmaga hitrejši in močnejši.«

Velika tekma še ni končana.

B. B.

Ob robu

Prejšnji teden je odsek za zdravstvo in socialno varstvo pri ObLO Murska Sobota obiskal nekatere socialno ogrožene družine in pri tem ugotovil dva skrajna primera nebrzičnosti staršev do svojih otrok.

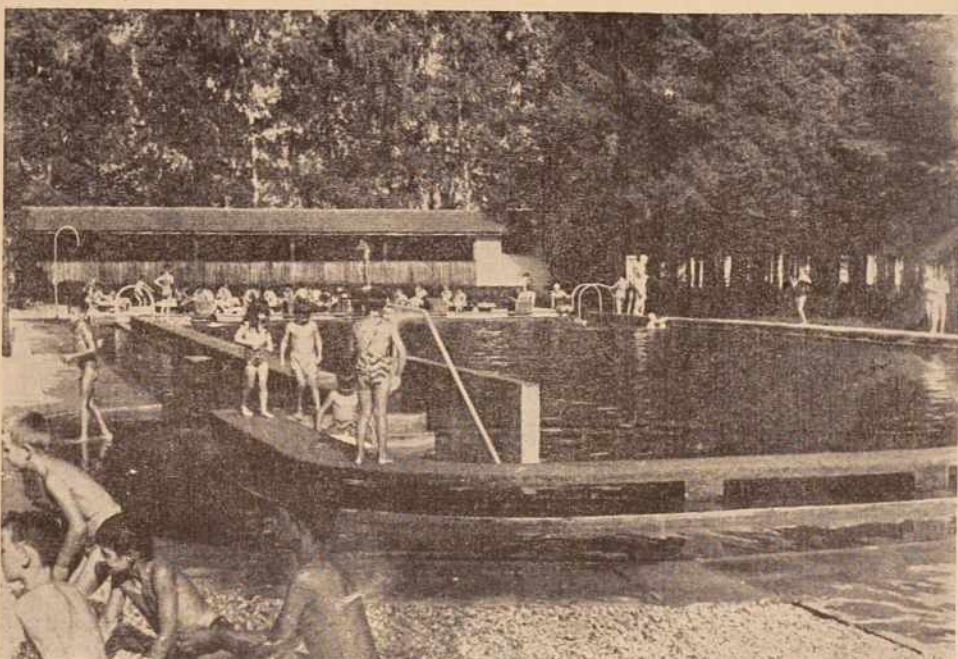
Eden izmed njih je Gašperič Stefan iz Vučje gomile. Njegovo štiriletni sin Stefan je pred mesecem dni padel z voza in si poškododal nogo, toda oče ga ni peljal k zdravniku in tako fant sedaj šepa in je videti, da bo ostal pohabljen za vse življenje. Očetu in materi je bilo očitno žal za denar, ki bi ga potrošila za otrokovo zdravljenje in jima tako ne bi ostalo dovolj za nemoteno pijančevanje. Imata pet otrok in od teh je eden gluho-nem, toda tudi zanj nista poskrbela in ga poslala v prime-ren zavod. Otrok tudi nista socialno zaparovali, kar je brez dvoma skrajnen primer brezbrzičnosti za življenje otrok.

Drug tak primer skrajne brezbrzičnosti pa je v Tešanovcih in sicer pri Rozaliji Tkalec, ki ima v drugem zakonu dva otroka iz prvega zakona. Toda otroka z možem popolnoma zapostavljata, zapirata ju v klet, ne dajeta jima hrane, čeprav dobivata zanj otroški dodatke, ki ga pa potrošita za druge stvari. Posebno brezbrzižna sta do enega izmed otrok, ki je od rojstva defekten (grbast). Steznik, ki bi ga moral nositi, je ležal pod posteljo, da se ne omenjamo ostalih stvari, ki kažejo na izredno bedno življenje vseh otrok v tej družini.

Brez dvoma javna obsodba takega ravnanja ni dovolj, niti ne dovolj učinkovita. Vendar so pa graje vredni tako sosedje in ostali vaščani omenjenih vasi, ki niso energično preprečili takih neozdržnih odnosov in pomagali otrokoma do boljšega življenja.

BISTRISKI PIONIRJI ODPOTOVALI V ANKARAN

Pionirji iz Bistrice ob Muri so te dni odpotovali na letovanje v Ankaran. Pionirski odred Ferdo Godina je v zimskih semestrskih počitnicah imel v gosteh pionirje delavcev gradbenega podjetja »Gradiš« iz Ljubljane. Gradbeno podjetje »Gradiš« ima v Ankaranu svoj dom. Tokrat je podjetje povabilo štirideset pionirjev iz Bistrice na oddih v Ankaran.

Muhasto poletno vreme nudi kaj malo priložnosti za prijeten popoldanski odih na bregovih potokov in Mure, enako pa tudi v kopalšču v Murski Soboti. Kadar pa je lepo, sončno in toplo vreme, poseže vmes uprava kopalšča, ki že ob 18. uri zapre kopalšče, čeprav bi mnogi še radi uživali na soncu. Prav bi bilo, če bi uprava o tem razmisllila in morda eno uro kasneje zaprla kopalšče.

Olimp : Nafta 7:1 (4:0)

Pred dnevi je bilo v Murski Soboti posvetovanje o ustanovitvi odbojarske lige za Pomurje. Posvetovanje je skupno s pomursko odbojarsko podzvezo organizirala Mariborska podzveza.

Tekmovanje v novoustanovljeni Pomurski ligi se bo začelo že v mesecu avgustu. Dolej je prijavljenih deset moštev. Tekmovanje bo letos v obliki turnirja, zmagovalci pa se bo kvalificirali v mariborsko podzvezo.

Organizatorje čaka pred začetkom še mnogo težav, saj v družini primanjkuje trenerjev in sodniškega kadra. Da bi ta problem vsaj malo omilili, je mariborska odbojarska podzveza organizirala seminar, ki bo od 11. do 17. julija v domu TVD Partizan v Murski Soboti, kjer bodo izšolali sodnike in trenerje. Za seminar se je daleč prijavilo že precej udeležencev, vse premalo prijav na prihaja iz društev TVD »Partizan«.

Z nedeljskim srečanjem so lendaški nogometaši zapravili ne samo vstopnico za SCL, temveč tudi renome, ki ga je v zadnjih mesecih Nafta znova pridobila. Ljubitelji športa v lendaškem kotu niso bili preveč presenečeni, ko so v nedeljo zvečer zvedeli o rezultatu, kajti okoliščine v zvezi s potovanjem v Celje so dale slutiti, da bo gotovo prišlo do spodrsilja. Naj omenimo, da sta Posedel in Dominko II kar na lepem ostala doma in da je v Celju bil primoran zaradi nediscipliniranosti drugih obleči dres 40-letni trener Török. Razen tega pa je sama tehnična priprava v zvezi s potovanjem v Celje bila zelo pomanjkljiva, saj je Nafta potovala v Celje šele v nedeljo dopoldne s kamionom, kar je gotovo v veliki meri vplivalo

na igralce, saj so po prihodu v Celje bili zelo utrujeni.

Pa še nekaj besed o igri. Domači so že v začetku vsilili gostom svoj način igre, kajti v vrstah Nafta je bilo zaradi odsotnosti nekaterih igralcev čutili veliko praznino, kar se je odražalo predvsem v ožji obrambi. K temu je še prispeval zelo nesiguren vratar Krampač, ki je v 29. minuti moral še tretjič pobrati žogo iz mreže. Visoko vodstvo je domače še bolj ohrabrilo in so do konca prvega dela še enkrat v 42. minuti po Florjanu prisilili Naftinega vratarja h kapitulaciji. Gostje so sicer v drugem polčasu zamenjali vratarja, kar pa je bilo že prepozno z ozirom na visoko vodstvo domačih. Napadalcii Olimpa so se do kraja s požrtvovalno in enostavno igro še trikrat vpisali v listo strelcev.

Nafta pa je s častnim golom vsaj delno zmanjšala že tako visok poraz. Težko bi bilo reči, da si domači niso zaslužili tako velike zmage, saj so branilci Nafta tudi v drugem delu imeli polne roke dela in rešili vrsto kritičnih situacij pred svojimi vrati.

V nedeljo bomo igralce Olimpa gledali v Lendavi, kar pa ne bo spremenilo v bistvu ničesar, saj so Celjani že pravzaprav novi član SCL in zgoditi bi se moral le pravi čudež, da bi jim Nafta v povratnem srečanju prekrizala njihove račune. Sicer pa kdo ve, žoga je še vedno okrogla.

Tekmovanje za pokal FLRJ GRAFIČAR II : PUSČA 4:1 (1:1)

Včeraj popoldne je bila na igrišču NK Sobotna pokalna nogometna tekma med enastorica domačih klubov: Grafičarjem II in Puščo. Zmagali so zaslužno prvi.

VELIKO PATROLNO TEKMOVANJE V ČAST DNEVA BORCA

V nedeljo dopoldne je bilo v Murski Soboti veliko patrolno tekmovalno strelsko društvo z področja soboške občine. Kot gost je na tem tekmovalnem sodelovala tudi ena ekipa iz Lendave. Tekmovanje je organiziral občinski strelski odbor pod pokroviteljstvom občinskega odbora Zveze borcev. Pred tekmovalnim je bil

zbor vseh udeležencev, ki so mu prisostvovali tudi predstavniki občinskega in okrajnega komiteja ZKS. Zveze borcev in predstavniki drugih organizacij. Na zboru je govoril o pomenu dneva borca in o razvoju strelskega športa tov. Slavko Seršen.

Na patrolnem tekmovalju, ki je bilo takoj za tem, je so-

delovalo 37 ekip s skupno 114 člani. Na startu se je zbralo 15 ekip za tekmovalje v hoji, 12 ekip kolesarjev, mopedisti so sodelovali z 8 ekipami, motoristi s sedmimi in pet pionirskih ekip. Največ moštev je poslalo na tekmovalje avto-moto društvo, SD »Rakičan« in SD »Boris Kidrič«. Čudno je, da na tekmovalju ni sodelovala nobena šolska ekipa, še bolj pa preseneča to, da na tekmovalje niso poslali svojih moštev NK »Sobota«, NK »Grafičar« in TVD »Partizan« Murska Sobotna.

Moštva so na tekmovalju dosegla naslednje rezultate:

PESCI:

1. SD »Lovec« — Krog (43 min. 49 sek.), 2. SD »Trgovce« (44 min. 56 sek.), 3. ZROP (45 min. 29 sek.), 4. SD »Kovinar«, 5. ekipa JLA.

KOLESARJI:

1. Gasilci — M. Sobotna (12 min. 15 sek.), 2. SD »Norsinje« (12 min. 24 sek.), 3. SD »Tekstilce« (13 min. 18 sek.), 4. SD »Rakičan«, 5. SD »Rakičan«, 6. SD »Dane Šumenjak« — Moščanci, 7. SD »Boris Kidrič«, 8. SD »Sobota«, 9. SD »Kovinar«, 10. SD »Grafičar«, 11. SD »Trgovce«, 12. SD »Grafičar«.

MOPEDISTI:

1. SD »Graničar« — Cankova (18 min. 52 sek.), 2. SD »Boris Kidrič« (21 min. 18 sek.), 3. »Nafta« — Lendava (22 min. 41 sek.), 4. ZROP, 5. SD »Sobota«, 6. Sindikat javnih uslužbencev Oblo, 7. SD »Obtrnike«, 8. SD »Dane Šumenjak« — Moščanci.

MOTORISTI:

1. SD »Boris Kidrič«, 2. Avto-moto društvo, 3. ZROP, 4. Avto-moto društvo, 5. Avto-moto društvo, 6. SD »Dane Šumenjak« — Moščanci, 7. Avto-moto društvo.

PIONIRJI:

1. »Partizane« — Rakičan, 2. »Partizane« — Rakičan, 3. SD »Lovec« — Krog, 4. SD »Rakičan«, 5. SD »Rakičan«.

Prvoplasiranim ekipam je priredil razdelil prehodne pokale, ostalim boljše plasiranim moštvom pa praktične nagrade. Nagrade so prispevala naslednja podjetja: »Pomurski tisk«, Kmetijska zadruga, »Usnje«, »Merkur«, »Železo«, »Tobak«, »Plavica«, »Pomurski magazin«, Tovarna perila »Mura«, »Kroj«, »Panonija«, »Vrba«, »Šmreka«, Tovarna mlečnega prahu in »Perutina«, razen teh pa tudi Okrajni odbor SZDL.

Strelski odbor se navedenim podjetjem zahvaljuje za nagrade.

Razdelitev nagrad in objava rezultatov je bila v gaskem domu. Udeležencem je bila prirejena tudi mala zakuska, popoldne pa je bilo nagradno tekmovalje z rračno puško. Organizacija tekmovalja je bila izvedena izredno dobro, za kar gre zasloga občinskemu strelskemu odboru.

Kap. Ivo Perinč

Svet za šolstvo, prosveto in kulturo pri Občinskem ljudskem odboru Beltinci razpisuje za šolsko leto 1960/61

- 1 štipendijo za VPS — skupina nemščina-slovenščina;
- 1 štipendijo za VPS — skupina matematika-fizika;
- 1 štipendijo za višjo upravno šolo;
- 8 štipendij za učiteljske;
- 2 štipendiji za ekonomsko srednjo šolo.

Pravilno kolkovane prošnje s potrdilom, da so sprejeti v šolo, naj kandidati pošljejo najpozneje v 15 dneh po objavi razpisa Občinskemu ljudskemu odboru Beltinci.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delov. razmerij pri Splošnem gradbenem podjetju »KONSTRUKTOR« Maribor, Sernčeva ul. 8 sprejme večje število

ZIDARJEV, TESARJEV in nekvalificiranih delavcev

za gradbišča v Mariboru.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Stanovanje in hrana zagotovljena. Plača in terenski dodatki po tarifnem pravilniku. Javite se v personalni podjetja od 6. do 14. ure.

RADIJSKI PROGRAM

Nedelja

8.00 Mladinska radijska igra — V. Stoenescu: Zaklad v gradišču; 8.45 Odprmo zbirko Preglednih otroških pesmi; 9.00 Z vedro glasbo v novi teden; 9.45 Dvospeli ruskih skladateljev; 10.00 Se pomnite, tovariši!; Dragica Mrkai: Gledal sem smrti v oči; 10.30 Promenadni koncert pihačnega orkestra LM; 11.00 Radi jh poslušate; 11.30 Nedeljski reportaža — Zdravko Stefančič: Pohorske razglednice; 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 15.30 Nastopata Slovenski orkestr in Komorni zbor RTV Ljubljana; 16.00 Zabavna glasba; 16.15 Melodije, kot si jih vsak želi; 17.00 Sledvajset minut športa in glasbe; 20.05 Nedeljski razgovor; 21.00 Sportna poročila; 21.10 Ob stotletnici rojstva Gustava Mahlerja; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.10 Kojtjilj pred polnočjo; 23.50 Prijeten počitek!

Ponedeljek

8.05 Mambo in cha-cha-cha; 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani — Vid Pečjak: Drečje in trije marsovci; 8.35 Igrala violončelist Antonio Janigro in Eleftherios Panastavro; 9.00 Ure pri klasičnih mojstrih; 10.10 S sprejemnikom na dopust; 11.00 Prizor iz 2. dejanja Janškove Jenife; 11.15 Naš podlistek — Kralj Pariza — I; 11.35 Iz albuma »Samo-nov«; 12.00 Petnajst minut z zadovoljnimi Kranjci; 12.15 Kmetijski nasveti — Poklicna posvetovanje mladine; 12.25 Zabaven onedanski spored; 13.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 14.00 Časbna razglednice; 14.30 Privedne dneva; 14.35 A. Dvorak: Ja-

kobinec; 15.40 Dalmatinske narodne; 16.00 Naši popotniki na tujem: Milenko Šober: V Afriki pri zdravniški; 16.20 Skladbe za harfo; 16.40 Ljubezni v Parizu; 17.10 Soferjem na poti; 18.00 Operne melodije; 18.40 S knjižnega trga; 20.00 Dvakrat deset; a) Poveč Marko Novosel; b) Obisk pri Gorijski Lasso; 22.20 Koncert Zagrebske filharmonije; 22.15 Iz naših studiov; 23.10 Vokalni zabavni ansambli; 23.30 Glasba iz filma Zgodba o Bennyju Goodmanu; 23.50 Prijeten počitek!

Torek

8.05 Skladbe za violino in klavir; 8.30 Iz filmov in glasbenih revij; 9.00 Vokalni kvintet Kranjci; 9.15 Blaž Arnič: Osmi simfonija »Na domači grudi«; 10.10 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe; 11.00 Velika orkestra Frank Chacksfield in Stanley Black; 11.30 Oddaja za otroke; a) Dragutin Horkei; Tri noči z ribiči; b) Pevski poudar iz Zagreba in Sarajeva; 12.00 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, spremlja August Stanko; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Miklavc: Ali naj rečimo opustimo? 12.25 Pot pevecov — pet popevk; 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja; 13.30 Pojo naši operni pevci; 14.10 Slovenske in marševske narodne pesmi; 14.30 Priredilive dneva; 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Ritem v daru in molu; 16.00 Listi iz domače književnosti — Crtomir Sinkovec: Pomi; 16.20 J. Brahms: Variacije na Haydnovo temo; R. Strauss: Vesele potepuščine Tilla Eulenspiegla; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Parada plošč; 18.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 18.45 Od plesilca do plesilca; 18.50 Človek in zdravje — dr. Katja Vočanec: O preprečevanju zločinov; 20.00 Poje zbor Univerze iz Valparaisa; Poje zbor Univerze iz Valparaisa;

20.30 Radijska igra — Szekspirovski — Wiernki; Marjan; 20.55 A. Lajovic: Andante za veliki orkester; 21.05 Pol ure za zabavo; 21.35 Tako plesajo v Budimpešti; 22.15 Ameriška pevca Anita O'Day in Billy Eckstine; 22.40 Jazz! 23.10 Iz del Josapha Haydna.

Sreda

8.05 Poje zbor bavarskega radia 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani — Vid Pečjak: Drečje in trije marsovci; 8.35 S sprejemnikom na dopust; 10.10 Hector Berlioz: Fantastična simfonija; 11.00 Potpura za zabavo; 11.30 Uvertura in dva prizora z opere »Stirje grobjanje«; 12.00 Vesele narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Janoz Sitar: Na oge in program sodelarstva; 12.25 Harmonika in orgline; 12.40 Otroci pozdravljajo; 13.30 Pozdrav iz Dalmacije; 13.50 Popularne melodije iz orkestralne glasbe; 14.30 Priredilive dneva; 14.35 Ritem in abeceda; 15.40 Romantične melodije; 16.00 Novosti na knjižni polici; 16.10 Režija: Senčni ples; 16.20 Koncert po želji; 17.10 Deset minut iz naše beletrike; 17.20 Parada plošč; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 R. Schumann: Karneval op. 9; 18.45 Radijska univerza — Živi fosili; 20.00 Pianist Jack Plovač z orkestrom Rahnale; 20.10 Velike ure opere — Bizetova Carmen leta 1875; 22.15 Plesna glasba z vseh svetov; 23.10 Italijanska pevka Julia de Palma v Ljubljani.

Četrtek

8.05 Pavel Siviec: Divertimento za klavir in orkester; 8.25 Majhen koncert mladih umetnikov na violini; 8.35 Kmetijski nasveti — Melodije na tekmovalni traku; 9.40 Poje Ljubljanski okoli; 10.10 Ne zapijate, sprejemniki! 11.30 Oddaja za cisticane; a) Julija Janev-

Toper

Moško perilo znamke TOPER je vedno poceni, kvalitetno in elegantno

Moška srajca znamke TOPER — elegantna!

Tovarna perila in pletenin »TOPER« Celje

STROJ ZA PRANJE PERILA
VELIKA PRIDOBITEV ZA
NAŠE GOSPODINJE!

T 02

IZDELUJE
HIDROMONTAŽA - MARIBOR

RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA

od 10. do 17. julija

Proces; 16.20 Parada plošč; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 L. van Beethoven: Trojni koncert za klavir, violino, violončelo in orkester v C duru; 18.00 Kanadski pevec Tennessee Ernie Ford; 18.15 Poslušajmo Kmeško godbo; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.00 Spored francoskih otroških pesmi; 20.15 Tedenski znanjopolitični pregled; 20.30 Glorioso Rossini — Ottorino Respighi: Fantastična prodajalica; 21.10 J. Ph. Rameau: Princeza; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.15 Od čumba do big banda; 23.10 Med prva z godali; 23.20 Pojte z nami (Posobna oddaja Radia BBC); 23.50 Prijeten počitek!

Sobota

8.05 Havajski napevi; 8.20 Pionirski tednik; 8.40 Klavirske skladbe na teme slovenskih narodnih pesmi; 9.00 Primorski akademski zbor Vinke Vodopivec; 9.20 S sprejemnikom na dopust; 10.10 Melodije za vas; 11.30 Družina in dom; 11.40 Kaleidoskop za zabavo; 12.00 Slavko Korošec: Po domače; Anton Jaki: Našim rojakom; 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Milica Oblak: Izkušnje z ispolnjevanjem po letošnji posebi; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Vilim Markovč: Zagrebule, venček zagorskih narodnih; 13.50 Od arje do arje; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Dane Škerl: Srečana za godala; 16.00 Na platnu smo videli; 16.20 Prihajljene popevke; 16.40 V dunajskem Pratu; 17.10 Parada plošč; 18.00 Povsko društvo Slavček iz Trbovelj; 18.20 Godala za zabavo; 18.45 Okno v svet; 20.00 »Na Roblek bom ošel« (Domače in narodne melodije); 20.20 Sobotni mozaik; a) Sedeset minut za ljubitelje zabavne glasbe. Sodelujejo: Marijana Deržaj, Sijepan Stančič, Ljubljanski jazz ansambel, Zabavni orkester RTV Ljubljana, Franci Puhar, Urban Kotler, Dušan Vohle in kvintet Branka Kralja; b) Godala v poletni noči; c) V ritmu današnjih dni; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Zaplešimo še enkrat!

Radio Murska Sobotna

SOBOTA
17.00 Naš sobotni spored; 17.15 Obvestila in reklame; 17.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
NEDELJA
12.00 Pogovor z volivci, lokalna poročila, obvestila in reklame; 12.15 Oddaja v madžarskem jeziku; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
TOREK
17.00 Lokalna poročila, obvestila in reklame; 17.15 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
Radio M. Sobotna prenaša dnevno spored RTV Ljubljana od 3.00 do 8.00 in od 15.00 do 23.00 ure. Ob nedeljah in praznikih pa od 6.00 do 23.00 ure.

Mali OGLASI

MOTORNKOLO znamke »Triumph« 250 ccm ugodno prodam. Ogled v nedeljo od 8.—12. ure. Ludvik Horvat, Lendavska 13, Murska Sobota. M-752

KUPIM zobčnik za vžiganje motorja znamke DKW tipa 53. Naslov v upravi lista. M-753

SEST NOVIH SVINJAKOV ugodna prodam. Beznovič št. 30, p. Bodonci. M-755

SOTOR za dve osebi z gumiranim dnom, prodam. Malči Vilar, Knjuzna banka, Ljutomer. M-742

OPREMLJENO SOBO iščem. Vprašati: »Dobra knjiga« Murska Sobota. M-759

Tedenski KOLEDAR

Petek, 8. julija — Spela Sobota, 9. julija — Veronika Nedelja, 10. julija — Amalija Ponedeljek, 11. julija — Oiga Torek, 12. julija — Mohor Sreda, 13. julija — Dragan Cotrek, 14. julija — Franc

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUSIJSKI POSTAJI Murska Sobota

od 20. junija do 2. julija 1960

Marijeta Zver — tretjič, Murska Sobota; Franc Senčar — šestič, Murska Sobota; Marija Sodiš — desetič, Petanjci; Terezija Naraj, Ivanjševci; Roman Prelog, Stara gora; Stefan Kuzmič — tretjič, Jože Kamenšek, Marija Kuzmič, Gizela Lovénjak, Helena Vidonja, Rudolf Dervarič, Stefan Beznec, Karel Poredoš, Helena Makarič — četrtič, Terezija Dorvarič, Karel Marič, Gizela Kavac, Terezija Poredoš, Marija Drvarič, Gizela Raudi, Helena Drvarič — trojič, Marija Sodiš, Alojzija Marič, vsi iz Bodonce; Marija Vitmajer — sedmič, Murska Sobota; Lina Frumen — tretjič, Murska Sobota; Terezija Obal — petič, Rankovci, Ljudmila Zemljik — drugič, Ivanjševski vrh; Marija Senica — drugič, Hrastje Moja; Kristina Horvat — drugič, Fokovci; Aleksander Terplan, Ernest Grabar, Karolina Antalič, Ana Pavčič, Ana Talijan, Neža Brunar, Helena Sabotin, Marija Kodla, Irena Hak, Vilma Grabar, Terezija Peček, Marija Koltnaj, Ema Zelkar, Irena Koltnaj, vsi iz Sela.

V imenu bolnikov se vsem darovalcem krvi najlepše zahvaljuje

Transfuzijska postaja M. Sobota

Upravni odbor »PLANIKA« — industrije obutve Kranj, obrat Turnišče pri Lendavi

razpisuje naslednje STIPENDIJE

1. za študij na ekonomski fakulteti
2. za študij na ekonomski srednji šoli in
3. za študij na čevljarški srednji šoli

Svojeručno napisani prošnji je treba priložiti naslednje listine:

1. overjen prepis zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo o izpitihi;
2. potrdilo o premoženjskem stanju staršev;
3. izjavo prosilca, da ne prejema štipendije drugje;
4. življenjepis;
5. mnenje mladinske oziroma študentske organizacije.

Prošnje z navedenimi prilogami sprejema sekretariat obrata do 31. avgusta 1960.

POMURSKI VESTNIK

List izdaja in tiska Časopisno založniško podjetje Pomurski tisk v Murski Soboti

Direktor Jože Vild

Urejuje uredniški odbor

Odgovorni urednik Stefan Balazic

List pošiljamo samo po predplačilu — Nenaročenih rokovnikov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje.

Uredništvo: Murska Sobota, Koceljeva ulica 7, telefon 138 — Naročniški in oglašni oddelki: Murska Sobota, Koceljeva ul. 7 — Naročnina: celoletna 400 dinarjev, polletna 200 dinarjev, za inozemstvo letno 1000 din. — Tek. račun pri Komunalni banki v Murski Soboti št. 605—70

1—365

MIŠKO KRANJEC: MESTO NJEGOVE SMRTI

Objavljamo odlomek iz druge knjige romana »Nad hišo se več ne kadi« Miška Kranjca, ki je prvi roman iz obsežno zasnovane tetralogije.

Komandant Stane, pomoč. komisarja Glavnega štaba Rudi in Vasja so v spremstvu kurirjev prijezdili do štaba Stiranajste, kjer pa so od funkcionarjev našli le načelnika štaba Potočnika. Pomočnik komisarja Matevž je bil z njimi. Z njim so se srečali že v Mlaki, kamor je bil prišel tudi inštruktor Centralnega komiteja Sotinca, majhen, bled in zamišljen človek. Tam je že Matevž poročal o delu partije v diviziji in sploh o položaju, pohvalil tudi pasamezne komandante, komandirje in borce za njihovo hrabrost in sploh za zglednost, ravno tako pa nekaj komisarjev.

Medtem, ko so člani Glavnega štaba ostali za čas v štabu divizije, je Matevž pohitel proti Kočevju, da sporoči Bračiču o prihodu ljudi. Ko so potem še ti odjezdili proti mestu, so srečali komisarja Krta, ki se je vračal v štab divizije. »To se obratelo! Kočevje še vedno ni naše?!« so ga zbadli. »Premalo topografske municije,« je opravil komisar. »Napovedanje — branijo se srdito, za zidovjem. Ni lahko do njih. Že tako imamo precejšnje izgube.«

»Na municijo se spomnite šele, ko vam je že zmanjka!« Krt je zmignil z rameni, hotel je povedati tudi sam kaj jedkega, a si je premislil in je le dejal: »Že tako pride... Tudi na velikih frontah se zgodi, če čisto.«

»Premalo prakse,« je menil tovariš Rudi. Spodbodli so konje in odjezdili dalje, le Krtu so se naročili, da bi ne bilo napak, če bi od oseh funkcionarjev vedno kdo bil v štabu. »Samo tiste odseke imate tam, ki se dolgočastijo, —«

Upravni odbor Zdravstvene postaje Križevci v Prekmurju na podlagi 7. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ, št. 32/55)

razpisuje

za šolsko leto 1960/61 naslednje štipendije

medicinska fakulteta 1 štipendija

višja šola za medicinske sestre 1 štipendija

šola za zdravstvene delavce — oddelek za splošno bolnično-ambulantno smer 2 štipendiji

šola za farmacevtske tehnike 1 štipendija

Prošnji, kolkovani z 250 din državne takse priložite naslednje dokumente:

1. prepis zadnjega šolskega spričevala, odnosno potrdila o opravljenih izpitihi;
2. potrdilo o premoženjskem stanju staršev;
3. potrdilo o plači staršev in o višini otroškega dodatka;
4. življenjepis;
5. izjavo prosilca, da drugje ne prejema štipendije;
6. potrdilo o vpisu in
7. mnenje mladinske oziroma študentske organizacije.

Prednost pri dodeljevanju štipendij bodo imeli prosilci s področja občine Petrovci-Salovci.

Prošnje z navedenimi prilogami pošljite najkasneje do 1. avgusta upravnemu odboru Zdravstvene postaje Križevci v Prekmurju.

Upravni odbor Trgovinske zbornice za okraj Murska Sobota

razpisuje

2 STIPENDIJI

na Višji komercialni šoli v Mariboru — splošno komercialni oddelek

1 STIPENDIJO

na šoli za umetno obrt — oddelek za aranžerstvo v Ljubljani

Pogoji: pod točko 1 — visokokvalificirani delavec v trgovini ali priznana srednja šola; pod točko 2 — kvalificirani trgovski delavec ali končana osemletka.

Pismene prošnje pošljite Trgovinski zbornici za okraj Murska Sobota najkasneje do 15. julija 1960.

Kandidati naj prošnji priložijo mnenje podjetja oziroma šole in kratek življenjepis ter opis dosedanjega službovanja.

Upravni odbor »PLANIKA« — industrije obutve Kranj, obrat Turnišče pri Lendavi

razpisuje delovna mesta

1. RACUNOVODJE OBRATA

2. POSLOVODJE »Delavske restavracije«

Pogoji: pod točko 1 — končana ekonomska fakulteta s 5-letno prakso ali srednja šola z 10-letno prakso v knjigovodstvu; pod točko 2 — kvalificiran natakak.

Plača po tarifnem pravilniku — Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prošnje vložite na gornji naslov.

VINARSKO-SADJARSKA ŠOLA LJUTOMER

objavlja razpis

za sprejem gojencev in gojenk v I. letnik vinarsko-sadjarške šole

Pogoji za sprejem učencev:

1. da je dovršil osemletko ali bivšo gimnazijo;
2. da je duševno in telesno zdrav in ima veselje do kmetijske stroke.

Za vpis je potrebno predložiti:

1. svojeručno napisano prošnjo, kolkovano s 50 din državne takse;
2. spričevalo o končani osemletki oz. nižji gimnaziji;
3. življenjepis;
4. izpisek iz matične knjige (rojstni list);
5. zdravniško spričevalo;
6. obvezo roditeljev ali organizacije, ki bo plačevala vzdrževalnino.

Prošnje s prilogami pošljite čimprej, najpozneje pa do 20. avgusta 1960 na upravo šole v Ljutomer. Solanje traja 2 leti. Absolventi dobijo naziv kvalificirani vinogradnik ali sadjar. PO KONČANEM II. LETNIKU JE MOŽEN VPIS TAKOJ V III. LETNIK SREDNJE KMETIJSKE SOLE!

Mesečna vzdrževalnina v internatu (stanovanje in hrana) znaša 5500 dinarjev. Upravičenci prejema otroški dodatek. Kandidati naj skušajo dobiti štipendijo kakšne gospodarske ali druge organizacije!

Uprava šole

ZAHVALA

Po dolgi bolezni je za vedno prenehalo biti srce mojega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta in strica

ŠTEFANA GOMBOSSYJA

višjega sod. ofic. v pokoju

in se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti in zasuli njegov grob z vencji in šopki. Posebno se zahvaljujemo družini Bušen in Rojc, ki so nam bili v pomoč v teh težkih dneh. Zahvala tudi vsem tistim, ki so nam izrazili sožalje ali kako drugače sočustvovali z nami. Prav tako se zahvaljujemo dr. Brandieu, dr. Lanščaku, dr. Kastelcu in dr. Vučaku, ki so ga več let zdravili in mu lajšali trpljenje. Zahvaljujemo se tudi govornikom tov. Mariču in Lotiču za ganljive besede za slovo od Društva upokojencev ter tovarišu Ovečku za slovo od Gasilskega društva. Zahvala tudi vsem ostalim.

DRUZINA GOMBOSSY

OBVESTILO

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ČZP »Pomurski tisk« sporoča vsem prizadetim, ki so vložili na podjetje naslovljene prošnje za sprejem v službo v svojstvu nekvificiranih delavcev, da zaenkrat nekvificiranih delavcev ne sprejemamo.

Sicer pa najemamo delovno silo sploh preko Posredovalnice za delo pri ObLO M. Sobota, zato naj se prosilci s svojimi prošnjami nikar ne obračajo direktno na podjetje.

V kolikor pa bi se pojavila potreba po začasnih ali stalni namestitvi večjega števila delavcev, bomo to objavili v Pomurskem vestniku.

Murska Sobota, dne 25. junija 1960.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ČZP »Pomurski tisk«

KMETIJSKO GOSPODARSTVO GORICA išče primerne družino, ki bi se zaposlila za stalno na pašnem obratu za oskrbo mlade živine.

Pogoji so izredno ugodni. Na razpologo je prostorna, dobro urejena stanovanjska hiša s blevi. Možnost reje lastne krave in prašiča. Zaposlitev je možna za več članov družine. Nastop službe takoj. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Gorica s sedežem v Senpetru pri Gorici.

Komisija za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Petrovci-Salovci na podlagi 7. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ, št. 32/55)

razpisuje

za šolsko leto 1960/61 naslednje štipendije

ekonomska srednja šola	4 štipendije
gradbena srednja šola ali gradb. fakulteta	1 štipendija
višja pravna šola	1 štipendija
višja komercialna šola	1 štipendija
administrativna šola s praktičnim poukom	2 štipendiji
šola za zdravstvene delavce, oddelek za splošno bolnično-ambulantno smer	1 štipendija
srednja medicinska šola, oddelek za ginekološko-porodniško smer	2 štipendiji
višja stomatološka šola	1 štipendija
medicinska fakulteta	1 štipendija
višja pedagoška šola	4 štipendije
učiteljske	2 štipendiji

Prošnji, kolkovani z 250 din državne takse, priložite naslednje dokumente:

1. prepis zadnjega šolskega spričevala, odnosno potrdila o opravljenih izpitihi;
2. potrdilo o premoženjskem stanju staršev;
3. potrdilo o plači staršev in o višini otroškega dodatka;
4. življenjepis;
5. izjavo prosilca, da drugje ne prejema štipendije;
6. potrdilo o vpisu in
7. mnenje mladinske oziroma študentske organizacije.

Prednost pri dodeljevanju štipendij bodo imeli prosilci s področja občine Petrovci-Salovci.

Prošnje z navedenimi prilogami pošljite najkasneje do 1. avgusta Komisiji za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Petrovci-Salovci, p. Petrovci.

tople. Njegova roka se je dotaknila cevi, najraje bi ga objel. »Kakšen top, Gedžo!«

Ta je obstal ob njegovem klicu, se zagledal proti njemu, obraz se mu je razlekel od veselja.

Nekdo, ki je stal pri lini v gradu in od tam streljal, je zagledal Bračiča, kako stoji pri topu. Počasi je meril, tokrat se mu ni nikamor mudilo: Bračič je začaran nad topom stal kakor za meto, izzvojačo, z eno roko še vedno gladil cev, z drugo mahal. »Ne boš imel veselja z našimi topovi!« si je dejal nemški vojak v gradu in sprožil.

Komandant Stiranajste je vzdignil roko, se zgrabil za prsi, z drugo pa še vedno držal za top, kot da ga še ni dopolj pogladil. Potem se je počasi sesedel ob topu, ki mu je zbudil toliko veselja, in ki je postal zanj tako usoden.

Gedžo, ki je slišal Bračičeve klice o topu, zdaj pa videl, kako se je komandant zgrudil, je skočil k njemu in ga ves bled vzdignil. »Mirko, kaj je, kaj se je zgodilo?« je vprašal osuplo.

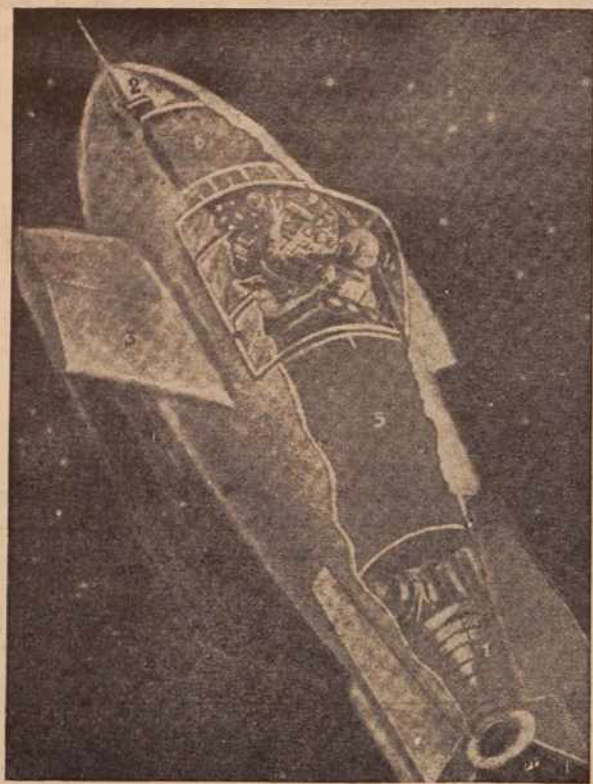
Bračič se je še vedno držal za prsi, šele čez čas je dejal s trudom: »Zdi se mi, da sem jo skupil, dragi Gedžo!« Ko si je nabral poslednjih sil, se je zagledal bojnemu tovarišu v oči in dejal z grenkim nasmeškom na ustih. »Ne vem, če bo še kaj iz mene, dragi Gedžo — —«

Do dna duše vznemirjen, ko da ne more razumeti te grde resničnosti, še manj verjeti v njo, ga je Gedžo vlekel proti najbližji hiši. Borci so mu priskočili na pomoč, ravno tako osupli, zmešani. V hiši so ga položili na posteljo.

»Mirko, Mirko, komandant!« ga je klical Gedžo ves iz sebe. »Mirko, prijatelj! —«

»Zeno mi pozdravi, Miro,« je zašepetal Bračič, kar je Gedžo bolj razumel z vzgiba ustnic, kakor slišal. Bračič je le še zamahnil z roko, ki pa mu je nato obležala ob telesu. Še je zganil z ustnicami, ko da hoče dati poslednji ukaz svoji diviziji, toda tega Gedžo ni več razumel.

Ženska-znanstvenik s potnim listom za Luno

Trdijo, da bo tako izgledal sovjetski satelit — vsemirska ladja s človekom: 1. reaktivni motor; 2. padalo za zaviranje pri spuščanju; 3. krila za planiranje v atmosferi; 4. kabina; 5. in 6. zaščitni materiali, rezervoar in oksidator.

Svet za astronomijo sovjetske akademije znanosti je dobil doslej z vseh strani sveta prošnje 6000 moških in žensk, ki bi želeli leteti v medzvezdna prostiranja, še posebej pa na Luno. Med ajimi so zdravniki, inženirji, znanstveniki, študentje in delavci. Mnogi izmed njih so priložili prošnji potrdila, da so zdravi, da nimajo dolgog in celo to, da niso kaznovani.

Vendar mnogi mislijo, da bo prvi potnik na Luno ženska: Ala Masevič, sovjetska znanstvenica in strokovnjak za astrofiziko. Na nekem nedavnem zboru je dobila Ala Masevič od svojih tovarišev iz Akademije znanosti »potni list št. 1« za Luno. Tako sovjetski kot ameriški znanstveniki smatrajo, da je ženska primernejša za takšen podvig. Vrh tega je znano, da morajo biti astronauti ne samo specialno oblačeni, temveč tudi znanstveniki. Ala Masevič izpolnjuje oba pogoja.

Zanimivo je, da so mnogi prijatelji in znanci Ale Masevič mislili že 15. maja t. l., ko je poletela v vesolje prva sovjetska vsemirska ladja, da je na njej tudi človek in to prav Ala Masevič. Ves dan je zvonil telefon v njenem stanovanju. Radovedneži so se hoteli

prepričati, če je znanstvenica še na Zemlji. Vendar se niti do danes Ala Masevič ni poletela v vesolje. Živi v Moskvi in je napisala doslej več znanstvenih del iz astrofizike. Dela v Svetu za astronomijo, v Institutu za astronomske raziskave, je pa tudi profesor univerze. Najbolj jo zanimajo notranja struktura zvezd in nuklearne reakcije v njih. Zadnja leta je potovala v ZDA, Anglijo, Francijo, Švedsko, Avstrijo, Portugalsko in Indijo. Priredila je predavanja in konference v nemškem in angleš-

kem jeziku v San Franciscu, Londonu in na Dunaju.

Cepprav se zanima za zvezde, živi Ala Masevič čvrsto na zemeljskih tleh. Sedem let je že poročena z inženirjem rudarstva. Ima šestletno hčerko Natašo, ki že danes sanja o poletu na zvezde. Mati Ala proučuje gibanje sputnikov, vendar je to ne moti, da ne bi štela dni, kdaj bo s hčerko odpoštovala v Gagro, črnomorsko letovišče. Hkrati Ala ljubi gledališče, klasični balet in mnogo bere. Njeni najljubši pisci so Puškin, Čehov in pesnica Ahmatova. Ima bogato knjiž-

nico. V njej so številna francoska in ameriška dela, a tudi znanstveno-fantastične knjige.

»Uspehi, doseženi v proučevanju kosmosa,« je rekla na neki konferenci Ala Masevič, »odpirajo ogromne perspektive astronomiji in verujem, da mi daleč dan, ko bo na Luni deloval astronomski observatorij, v katerem bodo bratsko sodelovali znanstveniki raznih držav sveta.«

Ta ženska-znanstvenik pa ne zanemara tudi svoje zunanosti in pogosto prisostvuje modnim revijam.

KOMBAJN ZA OBIRANJE KORUZE

Kaže, da bo industrija kmetijskih strojev v Zemunu prihodnjo jesen presenetila vse kmetijske proizvajalce v svetu

Kombajni zemunske tovarne »Zmaj« so danes na naših poljih vsakdanja pojava. Kombajn pa ni enostavna reč. To je stroj, sestavljen iz 15.000 delov. Nekateri strokovnjaki niso mogli verjeti, da bodo lahko delavci »Zmaj« izdelovali tako komplicirane stroje. Ti sumi pa so bili napačni. Konec »zgodbe o kombajnu« v »Zmaju« pa je takšen, da so na mestu v petih, kakor so se sporazumeli s tujci, v treh letih usposobili vse svoje ljudi, da popolnoma samostojno proizvajajo kombajne. Letos bodo prvič lahko dobavili 1600 kombajnov.

Kakor znano, izdeluje ta zemunska tovarna kombajne po vzorcu škotskih »Ferguson«

traktorjev. Da bi se priučili temu delu, je odšlo pred časom 150 ljudi iz tovarne v Anglijo in Zahodno Nemčijo. Naučili so se tudi angleškega jezika. Najprej je prišlo nekaj desetih kombajnov, da bi naši ljudje videli prednosti tega stroja. Sledile so tudi pošiljke delov tujih strojev, ki so jih nato v »Zmaju« sestavljali. To so bile tudi prve izkušnje.

Prve skupine delavcev, tehnikov in inženirjev so prispele na Skotsko. Tam so jih lepo sprejeli. »Zmajevci« pravijo, da so Skoti podobni našemu življu: neposredni so, odkriti in pogumni. Na ulicah so naše pozdravljali tako, da so iz-

govarjali samo: »Tito!«. Skoti so se čudili samo temu, da imajo naši delavci plačan dopust in tako izdaten popust na železnice.

Po povratku je sleherni »Zmajev« stujelec obvestil upravni odbor o tem, kaj se je v Angliji naučil in kaj priporoča, da bi kazalo uvesti v tovarni. Ostali so se medtem priučili dela že doma, a tudi druge priprave je delavski svet že opravil. Leta 1957 se je začela proizvodnja kombajnov. Danes so presenečeni tudi njihovi učitelji na Skotskem.

Za prihodnjo jesen pripravljajo »Zmajevci« presenečenje za vse kmetijske proizvajalce v svetu. Odločili so se za proizvodnjo originalnega kombajna za obiranje koruze. Američani imajo take stroje samo za obiranje storža, omenjeni kombajn pa bo pospravil z njiv plod in suha stebila koruze.

SIN, DOLGO SE NE BOM PREBUDIL...

Fantek prebil 14 dni poleg mrtvega očeta v najbolj pustem predelu Kanade

V najbolj pustem predelu kanadske oblasti Manitoba predstavljajo odino zvezo med stotine kilometrov oddaljenimi naselji v glavnem samo tako imenovani »godni piloti« na starih, že zavečenih letalih. Eno izmed takšnih letal je pripadalo tudi letalcu K. Harrisonu. Pred časom ga je naprosil prijatelj, lovec Steve Sedor, naj odpelje njega in njegovega osemletnega sina na lov. Sedor je želel na lov k jezeru Tartar, v Westlandu, oddaljenem predelu kanadske premeje. Tam je nameraval prebiti s sinom osem dni, nakar naj bi se Harrison vrnil ponj in sina.

Nedolgo po vzletu pa je motor odpovedal pokornost. Letalo je začelo padati in naposled se je zrušilo na zemljo. Oče in sin sta padla iz letala, pilot pa je zgorel skupaj z aparatom. Poznejša autopsija

je pokazala, da si je pilot pri padcu zlomil obe nogi in tri rebra in da je dobil težje notranje poškodbe. Malček, ki je dobil samo lažje poškodbe, je hotel pobiti pilota na pomoč, vendar je že bilo prepozno in oče ga je zadržal. Krepko ga je objel in mu rekel:

— Sin, sedaj bom zaspal in ne bom se kmalu prebudil, ker sem precej utrujen. Ne oddaljuj se od mene in ko boš lačen, pij vodo. Mama bo kmalu prišla pote. Če se oddaljiš od mene, lahko zablodiš. Pij vode, mnogo vode...

Sin je očetu obljubil, da bo ostal pri njem in je tudi držal besedo. Vodo je pil iz bližnjega jezira, ker pa je oče postal nenavadno hladen, ga je pokril z listjem. Ponoči, ko ga

je bilo strah, se je privil k očetu, ki je »spal«... Podnevi je pripekalo sonce in otrok se je pokrival z zemljo, ki jo je napočil z vodo. Štirikrat v 14-tih dnevih, kolikor jih je prebil v pustini, je padal dež in mrz mu ni dal spati.

Naposled je otrok donedel, da mu je oče mrtav. Veliko je jokal in to je trajalo tako dolgo, dokler ga ni našel helikopter kanadske policije. Pilot helikopterja je ozval na neki planjavi ostanke Harrisonovega letala in blizu njih postavil malega Valterja. Prepeljal ga je v bolnišnico bližnjega mesta, kjer so ga zdravili dolge dni. Tja je prispela s helikopterjem tudi njegova mati. Komisija pa je našla blizu ostankov letala tudi zaboj

s konzervami, ki je slučajno padel iz letala. Mali Valter se ni niti toliko — zvest obljubi — oddaljil od očeta, da bi jih našel...

MAČEK — ČUVAR NASADA KONOPLJE

Dolgo je Branislav Bukumirovič iz Mršajevca pri Čačku razmišljal, kako bi obvaroval konopljo, ki jo je posejal nedaleč od hiše. Na njivo so se spustile ptice in se hranile s semenom v zemlji. Običajno »strašilo«, ki ga je postavil sredi nasada, ne samo, da jih ni prestrašilo, temveč jim je celo služilo za odmor med dvema »urščem«. Branislav se je naposled spomnil svojega mačka, ki je pogosto ob cestni lovišnici. Prinesel ga je na njivo in svrgel v posej. Maček se je ves dan sprežal z enega konca na drugega in nasad konoplje je bil rešen.

Po treh udarcih strele OSTAL-ŽIV

Nevsakdanji doživljaj šestdesetletnega starca

Le malo je ljudi na svetu, ki bi se lahko pohvalili, da jim strela ni mogla do živca. To pa lahko stori Stanoje Djurić,

ki živi v vasi Čitluka v kruševskem okrožju. Že trikrat ga je v nevihti, kakor poroča beograjska »Politika«, zadla strela, vendar prva dva udarca nista bila tako nevarna kot zadnji, ki se ga Stanoje zelo nerad spominja: — Vračal sem se iz sosednje vasi — je pripovedoval novinarjem Stanoje. — Na rami sem nosil motiko, dolgo 7 metrov. Naenkrat se je nebo potemnilo in na pol poti me je zajel na polju nali. Nisem vedel, kam naj se zatečem. Strele so ena za drugo »sparale« nebo. Naenkrat se je močno zablisnilo in...

...čez šest ur se je Stanoje zbudil v bolniški postelji kirurškega oddelka kruševske bolnišnice!

Strela je udarila v motiko, ki jo je Stanoje Djurić nosil na rami. Les se je vžgal in kmalu je nezvestnega človeka zajel plamen. Tisti hip so se v neposredni bližini stiskali pod nekim hrastom pastirji s čredo ovac. Cepprav nemočni, so otroci hitro prihiteli na pomoč človeku, ki so ga objemali plameni. Odvlekli so ga v bližnji hlev in ga zakopali v hlevski gnoj. Tu je Stanoje ostal, dokler ni pripeljal rešilni avto.

Stanoje je dobil 12 hudih poškodb in zdravniki so se znašli v težkem položaju. Vendar je v dramatični borbi smrtjo zmagala Djurićeva žlezna narava. Čez nekaj dni je človek, »ki mu strele ne morejo do živca«, zapustil bolnišnico, toda še vedno nespodoben za »samostojno« gibanje. Čepprav še ni okreval, je Stanoje, ki zelo težko govori, izrekel upanje, da ga bodo spustile v prihodnje strele v miru in da bo gotovo umrl naravnih smrti in to v visoki starosti.

PROTESTNO PISMO

Ameriški senator Kitlin je dobil od Mabel Lotes, učiteljice iz Wighta pri Chicagu naslednje protestno pismo: »Ne odobravam plana, da bi naši moški poleteli v vesirje. Če ostanejo tam, bomo imeli še več starih devic kot danes.«

KOZMETIKA IN DISCIPLINA

Direktor neke dunajske trgovske šole si je izmislil nekaj novega v težnji, kako bi spodbudil svoje učence h koncentriranemu delu: enkrat tedensko je v urniku te šole tudi predavanje iz kozmetike. Ura kozmetike pa je samo tedaj, če v razredu nihče ne prekrši discipline.

PRVAK V VEZENJU

Farmer William Lyons iz Slec Rocka v Coloradu je petkratni prvak sveta v — vezenju. Svetovno prvenstvo je bilo pred nedavnim v New Yorku. Tekmovalo je 1107 moških, zmagal pa je ponovno Lyons, ki so je te veščine naučil pred 36 leti, ko je bolan ležal v neki bolnišnici. Njegovo mojstrsko delo je 7 m dolgi prt za mizo, ki ga je izdelal svoji ženi za rojstni dan.

ORKAN OPUSTOSIL KOVIN IN OKOLICO

Minuli teden sta doživela Kovin in okolica neurje, ki ga zlepa ne pomnijo. Orkan, ki sta ga spremljala močan dež in debela toča, je dosel na trenutke brzino 140 km na uro. V manj kot pol ure je orkan opustošil naselja in polja. Pretrazil je telefonsko in električno omrežje in povzročil veliko škodo posevkom. Izravnil je drevesa, stara 50 let, uničil vinograde in polomil drevje v sadovnjakih ter stresel plodove. Koruza in druge žitarice so poškodovane 75%. V Deliblatu je padala toča, velika kot kokoške jajce. Polomila je vsa stekla na oknih v smeri vetra. Toča je ubila dva konja in mnogo ostale živine. Škoda znaša v celotnem območju Kovina in okolice več sto milijonov dinarjev.

MODERNA MARJETICA

V Monriju, v ZDA, je bila predstava Götthevega »Fausta«. Na premieri, v vrtnem prizoru, Marjetica ni sedela za preslico, temveč za modernim šivalnim strojem, ki so ga reflektorji tako močno osvetljevali, da je bilo moč prebrati znamko stroja.

BREZ PODMLADKA

Neki zahodnonemški list obžaluje, ker se mladina ne opredeljuje niti za duhovniško niti za policijsko službo. To sta dva poklica, za katere ni podmladka. Cerkev bo rešila ta problem z »svetom duhovnikov iz drugih držav, toda kaj naj počne policijsko ravnanje — se vprašuje list.